

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΟΡΑΤΟ ΑΦΕΝΤΙΚΟ - ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ - ΤΑΞΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Η παρούσα έκδοση τυπώθηκε και κυκλοφόρησε το καλοκαίρι του 2024, από τη Συνέλευση Βάσης εργαζομένων Οδηγών δικύκλου.

Μια συνεισφορά στην ανάλυση και κατανόηση του φαινομένου των εταιρειών πλατφόρμας, στις παγκόσμιες αντιστάσεις και στην διασπορά των αγώνων.

Ευχαριστούμε τους συνάδελφους από το Σύλλογο Μεταφραστών Επιμελητών Διορθωτών (ΣΜΕΔ) για την επιμέλεια.

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ

για ταχυμεταφορείς (courier), ταχυδιανομείς (delivery)

& Υπαλλήλους Εξωτερικών Εργασιών με δίκυκλο,

**Συνέλευση Βάσης Εργαζομένων Οδηγών Δικύκλου
(Σ.Β.Ε.Ο.Δ).**

Έτος ίδρυσης 2007

Για επικοινωνία:

Σπύρου Τρικούπη 56-58 Εξάρχεια /// Σάββατο & Τρίτη στις 18:00
τηλέφωνο: 6946747244 /// e-mail: info@sveod.gr /// www.sveod.gr

Από το ημερολόγιο του σωματείου το 2023

Για να μη φυλλομετράμε τις μέρες άνευ ουσίας, αλλά να τους δίνουμε την αξία που τους αρμόζει. Ένα ημερολόγιο αφιερωμένο στους διεθνείς αγώνες του επαγγέλματος. Γνωρίζουμε πως το μόνο σύνορο είναι ταξικό, όλα τα άλλα μοιάζουν με γραμμές στο χάρτη που πρέπει να ξεπεραστούν. Από την Αθήνα μέχρι το Χονγκ Κονγκ, από τα ψητοπωλεία της γειτονιάς μέχρι τις ψηφιακές πλατφόρμες, ο στόχος των αφεντικών είναι πάντα και παντού η μείωση του εργατικού κόστους, η εντατικοποίηση και η αύξηση της παραγωγικότητας και των κερδών τους.

Είτε πρόκειται για την E-food, τη wolt, τη Foodora, τη Glovo, τη Deliveroo, την Amazon, τη Google ή το Facebook, οι εταιρείες ψηφιακής διαμεσολάβησης, το νέο κύμα του διαδικτυακού καπιταλισμού, απαιτούν όπως και οι προκάτοχοί τους, να μην δεσμεύονται από τους κανόνες και τους περιορισμούς της εργατικής νομοθεσίας είτε σε εθνικό είτε σε διεθνές επίπεδο. Η διαμοιραστική οικονομία (gig economy), κομμάτι της οποίας είναι και οι εταιρίες ψηφιακής διαμεσολάβησης (πλατφόρμες) τεμαχίζει την εργασία και εισάγει πρωτοποριακές αντεργατικές λογικές μετατόπισης εργοδοτικών ευθυνών και υποχρεώσεων. Στο εξωτερικό, όπου οι πλατφόρμες έχουν εφορμήσει στην οικονομία πάνω από μια δεκαετία οι πραγματικές τους προθέσεις έχουν αποκαλυφθεί. Στα εργασιακά καθεστώτα των άλλων χωρών βλέπουμε να προδιαγράφεται το άμεσο μέλλον μας.

Γι' αυτό και οι εργαζόμενοι της Ευρώπης της Ασίας και της Αμερικής, αυτοοργανώνονται, στήνουν αναχώματα, αντιστέκονται, απεργούν, βγαίνουν συλλογικά στο δρόμο και απαιτούν την κατάργηση του καθεστώτος της ψευδεπίγραφης freelance εργασίας. Από τη στιγμή που οι εταιρείες είναι πολυεθνικές και η εκμετάλλευση παγκόσμια, ο αγώνας μας πρέπει να είναι διεθνής. Το πρώτο μικρό βήμα για μια παγκόσμια συνάντηση, κόντρα σε αυτή τη συνθήκη, έγινε με το κάλεσμα για τη Διεθνή Απεργία της 1η Μάης 2022 και ελπίζουμε πως θα γίνουν ακόμη περισσότερα. Ενώσαμε και ενώνουμε τις φωνές μας με τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες ανά την υφήλιο και αναδεικνύουμε τις ιστορίες αυτών που στάθηκαν απέναντι στην καπιταλιστική μηχανή, διεκδικώντας αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας μέσα από αγώνες και απεργίες. Κάθε μήνας και μια χώρα, κάθε χώρα και μια ιστορία που το επάγγελμά μας, ως κομμάτι της εργατικής τάξης, οργανώθηκε, αμφισβήτησε και πάλεψε.

ΟΔΗΓΟΥΜΕ ΜΟΝΟΙ – ΠΟΡΕΥΟΜΑΣΤΕ ΜΑΖΙ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΔΡΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial	7
1. Εισαγωγή	
1.1 Καπιταλισμός και εταιρείες πλατφόρμες	8
1.2 Το λοκντάουν και εταιρείες πλατφόρμες	9
2. Οι νέες συνθήκες εργασίας στις εταιρείες πλατφόρμες (είτε ως μισθωτός είτε ως freelancer)	
2.1 Από τον ψηφιακό κόσμο στην απορρύθμιση των εργατικών δικαιωμάτων	11
2.2 Νέες συνθήκες εργασίας - περισσότερη εκμετάλλευση	12
3. Οι λόγοι που έτυχε ευρείας αποδοχής από μεγάλο κομμάτι των συναδέλφων μας	
3.1 Το υπάρχον καθεστώς εργασίας στην ταχυστίαση	16
3.2 Η επιβολή καραντίνας/λοκντάουν	17
3.3 Η “ελευθερία” στην επιλογή του ωραρίου ή το πότε και αν θα δουλέψω	17
3.4 Η ευκαιριακή επιλογή του επαγγέλματος μας από μεγάλο κομμάτι των συναδέλφων	18
3.5 Οι προσδοκίες για πολύ και γρήγορο χρήμα	18
4. Γιατί η freelance εργασία είναι εργασία χωρίς δικαιώματα	
4.1 Η ψευδεπίγραφη freelance εργασία	19
4.2 Στην freelance εργασία το εισόδημα εξαρτάται από τον αριθμό παραγγελιών	20
4.3 Το διευθυντικό δικαίωμα των εταιρειών: Οι εταιρείες πλατφόρμες “έχουν το μαχαίρι έχουν και το καρπούζι”	20
4.4 Το εισόδημα των freelancer συναδέλφων εξαρτάται από την κίνηση και τις αυξομειώσεις της αγοράς	20
4.5 Η freelance εργασία στοχεύει στην πλήρη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων	21
4.6 Το κυνήγι της παραγγελίας οδηγεί με στατιστική βεβαιότητα σε τροχαία εργατικά ατυχήματα/δυστυχήματα	22
4.7 Η εντατικοποίηση επεκτείνεται στο σύνολο των εργαζομένων στον επισιτισμό	22
4.8 Νεκρός χρόνος εργασίας	22
5. Η freelance εργασία υποκρύπτει εξαρτημένη σχέση εργασίας	
5.1 Κοινή λογική	23

5.2 Δικαστικές αποφάσεις	23
5.3 Η εργατική νομοθεσία του ελληνικού κράτους	23
5.4 Έγγραφο του ΕΦΚΑ	25
5.5 Η εγκύκλιος του πρώην υπουργού εργασίας Κ. Βρούτση	25
5.6 Η ευρωπαϊκή οδηγία που ψηφίστηκε στις 11 Μάρτη στην ΕΕ 26	26
6. Ο ν. 4808/2021 (ν. Χατζηδάκη) & εταιρείες πλατφόρμες - Μια ιστορία αγάπης	
6.1 Από την προσπάθεια για εξορθολογισμό στο ν. Χατζηδάκη	27
6.2 Τα “μαύρα κουτιά” στο ν. Χατζηδάκη	29
7. Διαχειριστές στόλου: κερδοσκοπία και στυγνή εκμετάλλευση	
7.1 Διαχειριστές στόλου: Η τρανή απόδειξη για τους λόγους που η εξαρτημένη σχέση εργασίας βαφτίζεται freelance εργασία	31
7.2 Τι είναι οι διαχειριστές στόλου	31
7.3 Γιατί η DoorDash/Wolt έφτιαξε τους διαχειριστές στόλου	31
7.4 Τα ξέρει όλα αυτά η DoorDash/Wolt;	32
7.5 Διαχειριστές στόλου: ξεζούμισμα, αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία, συνθήκες γαλέρας	33
7.6 Διαχειριστές στόλου και εργατικά ατυχήματα/δυστυχήματα	33
8. Η ευρωπαϊκή οδηγία	
8.1 Τα βασικά σημεία της οδηγίας	35
8.2 Ιστορικό για το πως φτάσαμε στην οδηγία	36
9. Πολυεθνικές εταιρείες- Παγκόσμια εκμετάλλευση - Διεθνείς αγώνες	
9.1 Και όμως κινείται	38
9.2 Απέναντι στις μεθοδεύσεις των εταιρειών προτείνουμε	39
9.3 Διεκδικούμε	40

▷ Editorial

Το παρόν έντυπο αποτελεί την κατάθεση μια συλλογικής σκέψης και οπτικής από τη συνέλευση του σωματείου μας προς το σύνολο της τάξης μας, για το φαινόμενο των εταιρειών πλατφόρμας εργασίας. Μια αναδιάρθρωση της εργασίας από την πλευρά των αφεντικών με παγκόσμια ισχύ και εφαρμογή συντελείται με τη δυναμική εμφάνισή τους. Βασικές ταξικές ισορροπίες στη μαζική “ανειδίκευτη” εργασία και εργασιακά κεκτημένα κλονίζονται και τίθενται υπό αμφισβήτηση, σε όλη την υφήλιο (8ωρο, μισθός, ασφάλιση).

Μέσα από το καθημερινό μας βίωμα (την εργασία σε αυτές) και με τα εργαλεία του ταξικού ανταγωνισμού και του συνδικαλισμού βάσης, επιχειρούμε να μοιραστούμε τα βιώματά, τις εμπειρίες, τους συλλογισμούς και την συλλογική ανάλυση που καταθέτουμε. Στοιχεύουμε στην αποδόμηση και την αποκαθήλωση της ψευδεπίγραφης freelance εργασίας. Με την σειρά μας βάζουμε και εμείς ένα ακόμη ανάχωμα στην απορρύθμιση της εργασίας.

Η συγγραφή του ξεκίνησε τον Μάρτη του 2023 και μόλις τώρα, μετά από 16 μήνες προχωράμε στην έκδοσή του. Το καθημερινό 8ωρο, ο μεγάλος φόρτος εργασίας του σωματείου, η υποχώρηση των ταξικών αγώνων και συνεπώς και των υποκειμένων που τους δίνουν και τα νέα δεδομένα για τις εταιρείες πλατφόρμες, όπως η ψήφιση της ευρωπαϊκής οδηγίας, που έμπαιναν στο τραπέζι, έφεραν αυτή την καθυστέρηση. Όμως μετά από τόσους μήνες, έχουμε την χαρά να μοιραστούμε τις σκέψεις μας με όλη την τάξη. καλή ανάγνωση

1.1 καπιταλισμός και εταιρείες πλατφόρμες

Το παρόν έντυπο αποτελεί μια προσπάθεια να αναλύσουμε και να σχολιάσουμε το φαινόμενο των εταιρειών πλατφορμών εργασίας¹ που τα τελευταία χρόνια αναπτύσσονται και εξαπλώνονται ραγδαία ανά τον κόσμο. Απευθύνεται σε συναδέλφους αλλά και σε όποιον ενδιαφέρεται να κατανοήσει το συγκεκριμένο φαινόμενο και τι αυτό επιφέρει στον κόσμο της εργασίας.

Η αλματώδης τεχνοεπιστημονική εξέλιξη έχει επιφέρει τεράστιες αλλαγές στις κοινωνικές σχέσεις, στις σχέσεις κράτους και πολίτη αλλά και στην εργασία. Η gig economy², η νέα μορφή εργασίας είναι στον αντίποδα της πλήρους απασχόλησης και των συλλογικών συμβάσεων εργασία που κατοχυρώνουν τα δικαιώματά μας. Οι εταιρίες πλατφόρμες είναι απότοκο μιας ιλιγγιώδους εξέλιξης που κλιμακώθηκε μέσα στην πανδημία. Οι εταιρείες μετρούν λίγα χρόνια ζωής και έχουν κυριαρχήσει στην παγκόσμια αλυσίδα (ταχυ) διανομής προϊόντων και υπηρεσιών (καθαριστές, καθηγητές, φροντιστές, οδηγοί κ.α).

---

1 Οι ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας διαφέρουν από τις άλλες διαδικτυακές πλατφόρμες ως προς το ότι χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων για να οργανώνουν την εργασία που εκτελείται από άτομα κατόπιν αιτήματος, είτε υποβάλλεται μία φορά είτε υποβάλλεται κατ' επανάληψη, του αποδέκτη υπηρεσίας που παρέχεται από την πλατφόρμα. Τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των προσώπων που εκτελούν εργασία σε πλατφόρμα και λαμβάνουν ή υποστηρίζουν αποφάσεις που επηρεάζουν, μεταξύ άλλων, τις συνθήκες εργασίας. Τα χαρακτηριστικά αυτά καθιστούν τις ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας διακριτή μορφή οργάνωσης της παροχής υπηρεσιών από ανεξάρτητους επαγγελματίες σε σύγκριση με πιο παραδοσιακές μορφές οργάνωσης της παροχής υπηρεσιών, όπως οι παραδοσιακές μορφές υπηρεσιών μίσθωσης οχημάτων ή υπηρεσιών μεταφοράς (Αναφέρεται στο κείμενο της ευρωπαϊκής οδηγίας για την βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζόμενων στις πλατφόρμες). Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, στο κείμενο μας οι εταιρείες αναφέρονται ως "εταιρείες πλατφόρμες" ή απλά ως "πλατφόρμες."

2 Ως gig economy -η ακριβής μετάφραση είναι οικονομία με το κομμάτι- ορίζονται οι ευέλικτες σχέσεις απασχόλησης στην αγορά εργασίας και περιλαμβάνουν την freelance εργασία και τις βραχυπρόθεσμες συμβάσεις έργου μεταξύ εταιρείας και εργαζόμενου.

Να σημειώσουμε εδώ πως οι εταιρείες πλατφόρμες δεν αφορούν μόνο την ταχυδιανομή, αλλά απλώνουν τα δίκτυα τους, και τα δίκτυά τους, σε μια σειρά από άλλες υπηρεσίες. Η μεγάλη πλειοψηφία των 28 εκατομμυρίων εργαζομένων στις εταιρείες πλατφόρμες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των οδηγών ταξί, των οικιακών βοηθών, των νοσηλευτών/φροντιστών και των διανομέων, εργάζονται υπό το ψευδές καθεστώς της freelance εργασίας. Η εκτίμηση είναι πως μέχρι το 2025 ο αριθμός θα φτάσει στα 45 εκατ. Με κέντρο βάρους της ανάλυσης το επάγγελμα μας, θα επιχειρήσουμε να σκιαγραφήσουμε τις αλλαγές και τους μετασχηματισμούς στις σχέσεις εργασίας, που φέρνουν οι εταιρείες πλατφόρμες. Να εξερευνήσουμε τους τρόπους και τα πεδία όπου οι εταιρείες πλατφόρμες εφαρμόζουν στρατηγικές και τακτικές εις βάρος των εργαζομένων ώστε να αντλήσουν το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος με την μεγαλύτερη δυνατή υποτίμηση της εργατικής μας δύναμης.

1.2 Το δοκ ντάουν και εταιρείες πλατφόρμες

Με την αποσταθεροποίηση της εργασίας που επέφερε η πανδημία πολλοί συνάνθρωποι μας βρέθηκαν χωρίς δουλειά. Δημιουργήθηκε έτσι η ευκαιρία για τις εταιρίες πλατφόρμες να αντλήσουν εργατικό δυναμικό τόσο από τους ήδη υπάρχοντες εργαζόμενους ως διανομείς όσο και από όποιον είχε δίκυκλο και smartphone χωρίς να είναι απαιτούμενη η προϋπηρεσία στο επάγγελμα.

Ως εργαζόμενοι διανομείς ήρθαμε αντιμέτωποι με τις αλλαγές που επέφεραν στο επάγγελμα σε σχέση με την αναζήτηση και τις εργασιακές σχέσεις οι εταιρίες πλατφόρμες. Από τα συνοικιακά καταστήματα και τα κάθε λογής αφεντικά, στα smartphone και τους αλγόριθμους που πλέον καθορίζουν την εργασίας μας. Από την υποδηλωμένη και αδήλωτη εργασία στο μοντέλο του freelancer και τους διαχειριστές στόλου.

Αντιλαμβανόμαστε την ανάγκη για βιοπορισμό και ότι πολλοί συνάδελφοι βρεθήκαν ευκαιριακά ή από ανάγκη στο επάγγελμα μας. Παρόλα αυτά εμείς που είμαστε χρόνια στο επάγγελμα και έχουμε εκατοντάδες χιλιάδες χιλιόμετρα στις πλάτες μας, ο μόνος τρόπος που μπορούμε να αντιληφθούμε το φαινόμενο της freelance εργασίας είναι η περαιτέρω υποτίμηση της ήδη υποτιμημένης εργατικής μας δύναμης.

Υπό το πρίσμα λοιπόν του υποκειμένου που εδώ και χρόνια αγωνίζεται για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στο επάγγελμα μας, παρακάτω θα δούμε αναλυτικά το πώς αναπτύχθηκαν οι εταιρίες πλατφόρμες, τις συνθήκες εργασίας μέσα σε αυτές, τους λόγους που έτυχαν ευρείας αποδοχής από πολλούς συναδέλφους. Θα αναφέρουμε γιατί τελικά η freelance εργασία είναι μισθωτή εργασία χωρίς εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα και πως ο ν.4808/2021 (ν. Χατζηδάκη) την νομιμοποιεί και τη θωρακίζει και τι αναφέρει η νέα ευρωπαϊκή οδηγία. Η ανάλυση των τακτικών και στρατηγικών των εταιριών θα αποτελέσει όπλο στα χέρια μας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τους. Σκεφτόμαστε, αναλύουμε και γράφουμε με σκοπό να ορθώσουμε αναχώματα στην επέλαση τους. Να διερευνήσουμε τις συλλογικές αρνήσεις και αντιστάσεις απέναντι στις εταιρείες πλατφόρμες και την gig economy και να βελτιώσουμε τους όρους εργασίας μας.

Ήδη χιλιάδες συνάδελφοι σε όλες τις ηπείρους και σε δεκάδες χώρες αγωνίζονται ενάντια στην επιβολή της freelance εργασίας και ενάντια στις αυθαιρεσίες των αλγορίθμων. Με

σημαντικές νίκες στο δρόμο, στις πιάτσες και στα δικαστήρια. Χιλιάδες συναδέλφοι έχουν δικαιωθεί και εργάζονται πλέον με εξαρτημένη σχέση εργασίας. Άλλοι κερδίζουν, άλλοι θέτουν αναχώματα, άλλοι φέρνουν τις άθλιες εργασιακές σχέσεις στην ορατότητα της δημόσιας σφαίρας.

Η Ισπανία θέσπισε το “νόμο των διανομέων” (LayRider) τον Ιούλιο του '21. Ύστερα από δεκάδες προσφυγές συναδέλφων, αναγνωρίστηκε πως η freelance εργασία υποκρύπτει εξαρτημένη σχέση εργασίας και υποχρέωσε τις εταιρείες να προσλάβουν όλους τους συναδέλφους ως μισθωτούς. Στη Μεγάλη Βρετανία τα δικαστήρια δικαίωσαν περισσότερους από 2000 εργαζόμενους στην Uber. Στην Ιταλία δικαιώθηκαν 60.000 συναδέλφοι από όλες τις πλατφόρμες (Uber, Glovo, Foodinho, JustEat και Delivero). Στην Ολλανδία το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας δικαίωσε όλους τους διανομείς της Delivero και η εταιρεία αποχώρησε από τη χώρα. Στην Σουηδία και Νορβηγία η Foodora αναγκάστηκε να υπογράψει συλλογικές συμβάσεις εργασίας με βελτιωμένους μισθούς. Στη Δανία η φορολογική αρχή της χώρας αποφάσισε πως οι διανομείς της Wolt είναι μισθωτοί εργαζόμενοι. Στη Βραζιλία πρόσφατα δικαστήρια εργατικών υποθέσεων δικαίωσαν συναδέλφους που προσέφυγαν κατά των εταιρειών.

Στην Ισπανία από τον Αύγουστο του 2021 ισχύει ο λεγόμενος “Ley Rider” ή σε ελεύθερη μετάφραση ο νόμος για τους διανομείς. Ο νόμος “Ley Rider” αναγνωρίζει πως οι διανομείς στις εταιρείες πλατφόρμες εργάζονται με εξαρτημένη σχέση εργασίας και σε καμία περίπτωση δεν θεωρούνται ελεύθεροι επαγγελματίες/freelancer .

Οι αγώνες των διανομέων στην Ισπανία, που συνοδεύτηκαν από καταγγελίες και δικαστικές αγωγές κέρδισαν το “Ley Rider”. Η επιθεώρηση εργασίας επέβαλλε πρόστιμο ύψους 79,8 εκατομμύρια ευρώ, για την περίοδο 2018-2021, στην εταιρεία Glovo (ανήκει στην Delivery Hero - μητρική της efood) επειδή απασχολούσε τους περίπου 10.000 διανομείς σε Βαρκελώνη και Βαλένθια ως freelancer και όχι ως μισθωτούς. Το πρόστιμο στην Glovo είναι το μεγαλύτερο που έχει επιβληθεί μέχρι τώρα από την επιθεώρηση εργασίας σε εταιρεία διανομής.

2.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ

(είτε ως μισθωτός είτε ως freelancer)

2.1 Από τον ψηφιακό κόσμο στην απορρύθμιση των εργατικών δικαιωμάτων

Η ψηφιακή εποχή που ζούμε έχει οδηγήσει σε ανακατατάξεις τις οικονομίες των χωρών του κόσμου. Εμείς ως διανομείς προϊόντων και αγαθών αποτελούμε το βασικό κομμάτι αυτής της παραγωγικής διαδικασίας. Το ψηφιακό εμπόριο έχει σημειώσει αλματώδη αύξηση η οποία θα έχει μόνιμο χαρακτήρα τα επόμενα χρόνια¹ και δεν θα έχει να κάνει μόνο με την περίοδο των λοκντάουν. Το νερό είχε μπει στο αυλάκι πολύ καιρό νωρίτερα. Αυτό συμβαίνει λόγω του γενικότερου μετασχηματισμού: α) στον τομέα της τεχνολογίας και της οικονομίας, β) στον καθημερινό ρυθμό της ζωής των εργαζομένων και γ) στις καταναλωτικές συνήθειες.

Επιπλέον, στο ψηφιακό εμπόριο το κόστος λειτουργίας μειώνεται κατά πολύ. Τα καταστήματα δεν χρειάζεται να έχουν βιτρίνα, αποθηκευτικούς χώρους, λειτουργούν με το ελάχιστο δυνατό προσωπικό ενώ το πελατολόγιο τους δεν υπόκειται σε γεωγραφικούς περιορισμούς. Η αυξανόμενη χρήση των smartphone, η πρόσβαση στο ίντερνετ σε όλο και περισσότερες περιοχές του κόσμου, η ευκολία -μέσω της εφαρμογής- στην παραγγελία, η δημοτικότητα των διαφόρων εταιρειών πλατφόρμας -μέσα από τις διαφημίσεις- συνεχώς και αυξάνουν τις πωλήσεις των παγκόσμιων εταιρειών πλατφόρμας. Με άλλα λόγια οι διανομείς προϊόντων και υπηρεσιών αποτελούμε τα απαραίτητα γρανάζια από την αποθήκη στο κατάστημα και από το κατάστημα στον πελάτη.

Στον ελλαδικό χώρο στις μέρες μας έχουν ξεφυτρώσει μια σειρά από εταιρείες πλατφόρμες. Οι πολυεθνικοί γίγαντες, Delivery Hero με έδρα τη Γερμανία (efood & Insta shop) και η DoorDash (wolt) με έδρα τις ΗΠΑ, κατέχουν την μερίδα του λέοντος στην αγορά της παραγγελιοληψίας και της ταχυδιανομής. Τα τελευταία τρία χρόνια, έπειτα από τα λοκντάουν, οι δύο ηγέτιδες εταιρείες πλατφόρμες (efood, Wolt) επέκτειναν

¹ Για το έτος 2022 το 18,8% των παγκόσμιων πωλήσεων προήλθε ψηφιακά. Στην Ελλάδα το 2022 έστω μια ψηφιακή αγορά έκαναν οι 8 στους 10 Έλληνες, ποσοστό πρωτόγνωρο για την χώρα. Όσον αφορά τη παγκόσμια online αγορά τροφίμων και προϊόντων, αυτή έφτασε τα 189,70 δις δολάρια το 2021, ενώ από το 2022 έως το 2028 θα αυξάνεται με ετήσιο ρυθμό 10,8%!

τις οικονομικές δραστηριότητές τους -πέραν από την διανομή έτοιμου φαγητού -και στις υπηρεσίες διανομής ειδών σούπερμάρκετ (μέσω του efood Market και Wolt Market). Επιπλέον εταιρείες πλατφόρμες, όπως η Skroutz last mile, έχουν κάνει δυναμική εμφάνιση στις διανομές αντικειμένων, ενώ η efood ετοιμάζεται να διεισδύσει και σε αυτή την αγορά, παραδοσιακό τομέα των εταιρειών κούριερ. Ταυτόχρονα, αναδύονται συνέχεια νέες όπως η Box, η rengoín και άλλες.

Η ιδιαιτερότητα της ελληνικής πραγματικότητας σε σχέση με τις χώρες στον υπόλοιπο κόσμο ήταν πως σε πιο εκτεταμένο βαθμό συντελούνταν κατ'οίκον παραδόσεις τροφίμων από την δεκαετία του '80. Αρχικά μικροεπιχειρηματίες σε σουβλατζίδικα, πιτσαρίες απασχολούσαν διανομείς, ενώ τα επόμενα χρόνια αυτό γενικεύτηκε και σε διανομή καφέ/πρωινών σνακ. Οι συνθήκες εργασίας σε αυτά τα καταστήματα ήταν και εξακολουθούν να είναι δυσμενέστερες και κυριαρχούσε/κυριαρχεί η υποδηλωμένη-ανασφάλιστη εργασία χωρίς δικαιώματα.

Οι εταιρείες πλατφόρμες, με την πλάτη της κρατικής πολιτικής, έχουν παραχαράξει την εργασιακή πραγματικότητα “βαφτίζοντας” τους ταχυδιανομείς ως αυτοαπασχολούμενους/ελευθέρους επαγγελματίες. Έχουμε αφιερώσει ξεχωριστά κείμενο για το φαινόμενο αυτό και δεν θα αναφερθούμε σε αυτή την κεφαλιώδη αυθαιρεσία στο παρόν. Πέρα από αυτό, η εργασία στις εταιρείες πλατφόρμες εισάγει ιδιαίτερα εργασιακά χαρακτηριστικά, που δεν υπήρχαν στην παραδοσιακή ταχυεστίαση των συνοικιακών καταστημάτων. Επιπλέον, άλλα χαρακτηριστικά που υπήρχαν ως εξαιρέσεις, τώρα γίνονται κανόνες και εδραιώνονται. Το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας τους είναι θολό ή τους χτυπάει την πλάτη όπως εδώ στον ελληνικό χώρο με το ν. 4808/2021 (ν. Χατζηδάκη).

2.2 Νέες συνθήκες εργασίας - περισσότερη εκμετάλλευση

Οι εταιρείες πλατφόρμες με μια ελάχιστη αρχική επένδυση καταφέρνουν σε σύντομο διάστημα να ελέγχουν, να χειραγωγούν την αγορά εργασίας και να πετυχαίνουν τεράστιους τζίρους. Τα μίνιμουμ λειτουργικά έξοδα εκτοξεύουν περαιτέρω τα κέρδη τους. Ένα λογισμικό πρόγραμμα και οι ελάχιστες κτιριακές εγκαταστάσεις για το υπόλοιπο διοικητικό προσωπικό επαρκούν για αυτές τις εταιρείες. Έτσι, μπορούν να αποσύρονται χωρίς καμία “εταιρική ευθύνη” όπως έκανε η Rocket το 2021. Η συνέχεια είναι λίγο πολύ γνωστή, ασφαλιστικά ταμεία και εργαζόμενοι μένουν με χρέη και οι τελευταίοι μαζί με το πελατολόγιο απορροφούνται από ανταγωνιστές.

Η μεγαλύτερη καινοτομία που επιβάλουν οι πολυεθνικοί γίγαντες είναι πως βαφτίζουν τους εργαζόμενους ελεύθερους επαγγελματίες/freelancer. Εγκαινιάζοντας ένα νέο καθεστώς εργασίας, όπου οι εργαζόμενοι διανομείς επωμιζόμαστε όλα τα έξοδα (ασφάλιση, σέρβις, καύσιμα, ασφάλιστρο και σήμα του οχήματος), χάνουμε όλα τα δικαιώματά μας (άδεια καλοκαιρινή και ασθενείας, Δώρο Χριστουγέννων & Πάσχα, επίδομα αδείας και άδεια, και επιδόματα- τριετίες, γάμου, ιδιαίτερων συνθηκών) ενώ οι εταιρείες απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις τους.

▷ **Εταιρείες πλατφόρμες: το αόρατο αφεντικό**

Η εργασία στις εταιρίες πλατφόρμες δημιουργεί την ψευδαίσθηση πως δεν έχουμε αφεντικό στο κεφάλι μας. Στις εταιρείες πλατφόρμες δεν υπάρχει αφεντικό να μας βάζει να φτιάχνουμε κουτιά, να γεμίζουμε ψυγεία, να καθαρίζουμε και να ακούμε την κλάψα του. Στις εταιρείες πλατφόρμες το αφεντικό δε το βλέπουμε και δε το ακούμε, όμως το αφεντικό υπάρχει, είναι ο αλγόριθμος και αυτοί που τον διαχειρίζονται. Παρακολουθεί, καταγράφει και χρονομετρά κάθε κίνηση, απαλλοτριώνει την οδηγική μας εμπειρία, μας δίνει δουλειά κατά το δοκούν, ανεβάζει τον ρυθμό της εργασίας και όταν “στραβώνει” μας στερεί το μεροκάματο και μας απολύει. Ο αλγόριθμος είναι το αόρατο αφεντικό που δημιουργεί και συντηρεί την εικονική πραγματικότητα πως εργαζόμαστε χωρίς αφεντικό. Όμως είναι εκεί, 24 ώρες το 24ωρο, να μας ελέγχει, να δίνει παραγγελίες, να καθορίζει την τιμή και την ένταση της εργασίας, να μας τρέχει από την μία άκρη της πόλης στην άλλη.

Οι εταιρείες κατασκευάζουν δεξαμενές εργαζομένων με μηδενικό κόστος, γρήγορα και εύκολα. Με την στρατηγική της freelance εργασίας να τις απαλλάσσει από το εργατικό κόστος προχωρούν σε αθρόες προσλήψεις, επιχειρώντας να ελέγξουν την αγορά εργασίας προς ίδιον συμφέρον. Παράλληλα, με αυτό τον τρόπο μας διατηρούν σε μια διαρκή αίσθηση αβεβαιότητας. Θα έχει δουλειά;

▷ **Αλγόριθμος: συλλογή προσωπικών δεδομένων, αυθαίρετη αξιολόγηση & διακρίσεις**

Το πρόγραμμα/εφαρμογή, ο γνωστός μας αλγόριθμος της κάθε εταιρείας λειτουργεί ανεξέλεγκτα. Οι εταιρείες δεν παραδέχονται πως κάνουν αξιολογήσεις και διακρίσεις μέσω του αλγόριθμου, όμως οι εργαζόμενοι γνωρίζουμε πως η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Καθόλου τυχαίο που σε όλο τον κόσμο ένα από τα κύρια αιτήματα των συναδέλφων που αγωνίζονται είναι η διαφάνεια του αλγόριθμου και ο νομοθετικός έλεγχος του.

Οι αλγόριθμοι των εταιρειών είναι κατάσκοποι των κινήσεων μας κατά τη διάρκεια του ωραρίου και όχι μόνο. Συλλέγουν δεδομένα από τις διαδρομές που ακολουθούμε, από τους χρόνους παράδοσης, από την ταχύτητα απόκρισης. Υποκλέπεται τεχνηέντως η εμπειρική μας γνώση για τους δρόμους και τις σύντομες διαδρομές. Η συλλογή και η επεξεργασία (από ποιούς δεν γνωρίζουμε) τέτοιου όγκου δεδομένων χρησιμοποιείται από τα πολυεθνικά κεφάλαια για να εξελίσσονται τεχνολογίες αιχμής που αφορούν την εντατικοποίηση της εργασίας, τον έλεγχο και την επιτήρηση της κοινωνικής ζωής. Ταυτόχρονα όμως, με την άνοδο και την καθολική χρήση του διαδικτύου, τα προσωπικά δεδομένα είναι το “άγιο δισκοπότηρο” μεταξύ των εταιρειών ή/και όσων διαπράττουν ψηφιακές απάτες, έτσι διάφορες αγοροπωλησίες μπορεί να συμβαίνουν, χωρίς να το γνωρίζουμε και με υπέρογκα κέρδη ανάμεσα σε αυτούς που τα συλλέγουν και εμπορεύονται, συχνά χωρίς την άδεια ή την γνώση του άμεσα ενδιαφερόμενου.

▷ **Η απόλυση βαφτίζεται τερματισμός συνεργασίας**

Όταν η εταιρεία σταματάει την “συνεργασία” και ο εργαζόμενος με την ψευδεπίγραφη σχέση της freelance εργασίας χάνει την δουλειά του, η εταιρεία δεν έχει καμία υποχρέωση προς τον δήθεν συνεργάτη της. Μια πραγματικότητα που εκτοξεύει την

εργασιακή αβεβαιότητα, κλείνει στόματα και επιβάλλει μια επίπλαστη εργασιακή ειρήνη.

▷ **Οι εταιρείες πλατφόρμες κάνουν την ελαστικοποίηση και αβεβαιότητα κανονικότητα**

Οι εταιρείες όταν προσλαμβάνουν μισθωτούς, συνάπτουν κυρίως ελαστικές συμβάσεις εργασίας. Δηλαδή συμβάσεις μερικής απασχόλησης, συμβάσεις ορισμένου χρόνου, ή συνάπτουν συμβάσεις μέσω εταιρειών ενοικίασης προσωπικού (ΕΠΑ).

▷ **Εντατικοποίηση**

Η εργασία στις εταιρείες πλατφόρμες αυξάνει την εντατικοποίηση. Ο αλγόριθμος δίνει τις εντολές και οι διανομείς πρέπει να τρέχουμε για να τις φέρουμε εις πέρας. Ο διαπεραστικός ήχος της εφαρμογής μας κρατάει σε κατάσταση εγρήγορσης, προκαλώντας μας αγχος και στρες, η μια παραγγελία διαδέχεται την άλλη, κενοί χρόνοι δεν υπάρχουν και το τρέξιμο είναι δεδομένο. Οι ρυθμοί εργασίας διατηρούνται υψηλοί, άσχετα με τον αριθμό παραγγελιών, μιας και οι χιλιομετρικές αποστάσεις έχουν ξεχειλώσει.

Αυξάνονται τα χλμ που διανύουμε και πολλαπλασιάζονται τα έξοδά μας συγκριτικά με την εργασία σε ένα συνοικιακό κατάστημα εστίασης, αφού δεν έχουμε σταθερή περιοχή εργασίας και τα όρια που κινούμαστε είτε είναι διευρυμένα είτε δεν υπάρχουν καθόλου. Με την σειρά τους αυξάνονται η κούραση και το άγχος, ενώ τα έξοδα κίνησης (βενζίνες) πολλαπλασιάζονται. Το ιδιόκτητο δίκυκλο φθείρεται πιο γρήγορα και τα έξοδα συντήρησης εκτινάσσονται.

▷ **Ξεχειλωμένα ωράρια - κατάργηση της ανάπαυσης**

Στις εταιρείες πλατφόρμες οι 60-84+ ώρες εργασίας, έξι με επτά μέρες την εβδομάδα είναι γεγονός. Πατώντας πάνω στην πραγματικότητα της ακρίβειας, των χαμηλών μισθών, την έλλειψη συλλογικών συμβάσεων, ξεχειλώνουν το 5νήμερο δωρο και επιχειρούν να κάνουν το 60ωρο κανονικότητα. Συνάδελφοι, το ότι χρειαζόμαστε πολύ παραπάνω χρήματα από το βασικό μισθό για να ζήσουμε και να φέρουμε βόλτα τις όποιες υποχρεώσεις μας, δεν σημαίνει πως πρέπει να εργαζόμαστε 60 και 80 ώρες την εβδομάδα αλλά πως οφείλουμε να φωνάξουμε και να αγωνιστούμε για μισθούς που να ανταποκρίνονται στην οικονομική πραγματικότητα που ζούμε.

▷ **Αυξημένος κίνδυνος τροχαίου εργατικού ατυχήματος/δυστυχήματος**

Η εντατικοποίηση, το άγχος της συνεχούς παρακολούθησης, οι διευρυμένες ζώνες παράδοσης, τα πολλά χιλιόμετρα, η οδήγηση με το μάτι καρφωμένο στο gps και το αυτί στην εφαρμογή, η εργασία σε άγνωστες περιοχές όπου ο εργαζόμενος δεν γνωρίζει τα τυφλά σημεία και τις κακοτοπιές του οδοστρώματος, η διανομή με όλα τα μέσα, η έλλειψη υποδομών για διάλειμμα και προφύλαξη από καιρικές συνθήκες, είναι τα νέα στοιχεία που εισάγουν οι εταιρείες πλατφόρμες, κάνοντας ακόμη πιο επικίνδυνο το επάγγελμα μας. Ενώ οι δύο μεγάλοι παίκτες (efood & Wolt) έχουν καθιερώσει την 24ωρη διανομή αυξάνοντας την επικινδυνότητα για εργατικό δυστύχημα.

▷ Αποδιοργάνωση της καθημερινής ζωής - καμία υποδομή για τους εργαζόμενους

Δεν υπάρχει σταθερός χώρος εργασίας (έναρξη και κλείσιμο βάρδιας) και κατά συνέπεια το κλείσιμο της βάρδιας εξαρτάται από την τελευταία παραγγελία που παραδίδουμε.

Οι διανομείς δεν έχουμε χώρο για ανάπαυση, για κολατσιό, για να προφυλαχθούμε από τις καιρικές συνθήκες, για να πιούμε λίγο νερό. Δεν έχουμε πρόσβαση σε τουαλέτα και ξέρουμε πόσο επιβλαβερή είναι για την υγεία μας η έλλειψη αυτών των βασικών υποδομών. Η υγιεινή και η ασφάλεια μας χάνουν έδαφος, ενώ το κόστος των ελλείψεων το επωμίζεται η τσέπη μας.

Είναι απαραίτητη προϋπόθεση η κατοχή smartphone και των υπολοίπων gadgets (βάση στήριξης, θήκη, power bank) για να εργαστούμε σε εταιρεία πλατφόρμα. Όλα αυτά επιβαρύνουν οικονομικά τον διανομέα, ενώ έπρεπε να μας παρέχονται από τις εταιρείες.

▷ Διανομή με όλα τα μέσα

Οι εταιρείες πλατφόρμες έφεραν τη διανομή με όλα τα μέσα. Ποδήλατα, ηλεκτρικά πατινία, roller, skateboard ακόμα και τα μονόροδα έχουν επιστρατευτεί για την μεγιστοποίηση του κέρδους. Είναι προφανές πως όλα αυτά αυξάνουν τον κίνδυνο για εργατικά ατυχήματα/δυστυχήματα. Ταυτόχρονα σχηματίζουν την εικόνα πως το επάγγελμα του ταχυδιανομέα το κάνεις αρκεί να έχεις ένα όχημα. Μια εικόνα που με την σειρά της συμβάλλει στην υποτίμηση κοινωνικά και ταξικά του επαγγέλματος.

▷ Τα υποτιθέμενα ΜΑΠ γίνονται χώρος διαφήμισης

Τα μπουφάν και παρεχόμενος εξοπλισμός είναι στη λογική της εταιρικής διαφήμισης και όχι της προστασίας του αναβάτη εργαζομένου. Η ένδυση στερείται τις βασικές προδιαγραφές για την προστασία του εργαζομένου, όπως ορίζονται από την ΚΥΑ 72555/2023, ΦΕΚ 4958/Β/7-8-2023. Τα κουτιά, όταν μεταφέρονται στην πλάτη, προκαλούν μια σειρά μυοσκελετικά προβλήματα, σε ένα επάγγελμα που ήδη οι εργαζόμενοι καταπονούνται. Δεν είναι τυχαίο που σε όλο το κόσμο οι αγώνες των συναδέλφων θέτουν ζητήματα μυοσκελετικών επαγγελματικών ασθενειών.

▷ Προωθούν τον κανιβαλισμό ανάμεσα στους εργαζόμενους

Οι δήθεν επιχειρηματίες /freelancer οφείλουν να ανταγωνίζονται ο ένας τον άλλον για να “κερδίσουν την εύνοια του αλγόριθμου”. Σε μία κούρσα, που η εταιρεία επιβάλλει την τιμή, ενώ ο πιο γρήγορος κερδίζει την παραγγελία με αντάλλαγμα τον κίνδυνο για την σωματική ακεραιότητα του. Σε κάθε φινάλε η εταιρεία πανηγυρίζει, που ο ρυθμός εργασίας ανεβαίνει. Καλλιεργώντας τον ανταγωνισμό μεταξύ μας οι εταιρείες εντατικοποιούν την εργασία μας και κατακερματίζουν την κοινή μας συνείδηση και θέση. Ο καθένας μόνος του είναι ένας εύκολος στόχος για την εταιρεία.

3.1 Το υπάρχον καθεστώς εργασίας στην ταχυεστίαση

Η εργασία στην ταχυεστίαση, εις γνώση των κρατικών μηχανισμών, είναι ένα καθεστώς, που οριοθετείται ανάμεσα στην αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία και σε ένα πλήθος εργοδοτικών αυθαιρεσιών. Από τα απλήρωτα δώρα και επιδόματα, τη μη εφαρμογή του ν.4611/2019, την μη καταβολή προσαυξήσεων και των καυσίμων έως τις καθημερινές αγγαρείες (κουτιά, καθαριότητες, γέμισμα κάβας κ.α) η εργασία του διανομέα υποτιμάται διαρκώς. Επιπλέον η υγιεινή και η ασφάλεια είναι άγνωστες λέξεις. Τα αφεντικά πληρώνουν 5 ευρώ/ώρα και εφαρμόζουν μνημόνια δικής τους εμπνεύσεως. Παράλληλα, η κατρακύλα των μισθών¹, υποχρεώνουν μεγάλο κομμάτι της εργατικής τάξης να εργάζεται 12ωρα ακόμα και 7 μέρες την εβδομάδα, για να επιβιώσει και να φέρει εις πέρας τις ανάγκες και τις υποχρεώσεις της. Σε σύγκριση με τις δυσμενείς εργασιακές συνθήκες που επικρατούσαν και επικρατούν στην πιάτσα, οι εταιρείες πλατφόρμες, είτε παρέχοντας αρχικά, συμβάσεις εξαρτημένης σχέσης εργασίας με πλήρη μισθολογικά και ασφαλιστικά δικαιώματα, είτε παροτρύνοντας τους εργαζόμενους να ανοίξουν βιβλία και να εργαστούν ως freelancer, προσέλκυσαν μεγάλη μερίδα των συναδέλφων.

3.2 Η επιβολή καραντίνας/λοκντάουν

Η επιβολή των λοκντάουν και η παύση εργασιών σε πολλούς τομείς που ακολούθησε, οδήγησαν χιλιάδες συνανθρώπους μας στην ανεργία και σε μείωση εισόδηματος καθιστώντας την ανάγκη για εύρεση εργασίας επιτακτική και δύσκολη. Εργαζόμενοι στον επισιτισμό, οδηγοί ταξί, κομμωτές, μουσικοί και πολλοί άλλοι, βρέθηκαν στη δυσχερή θέση να αναζητήσουν εργασία σε μια περίοδο που στο τότε ζοφερό παρόν, όπου κανείς δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει πόσο θα διαρκούσε, επικρατούσε ο φόβος ενώ η μετά-covid πραγματικότητα ήταν γεμάτη ανασφάλεια για το μέλλον του κάθε επαγγέλματος. Μέσα σε αυτή την συνθήκη οι εταιρίες πλατφόρμες, θέλοντας να

¹ Ο βασικός μισθός στην Ελλάδα είναι ο τρίτος από κάτω στην ΕΕ, πάνω μόνο από την Ρουμανία και την Βουλγαρία. Να θυμίσουμε πως το 2008 ο βασικός μισθός ήταν περίπου 700 ευρώ. Στο πρώτο μνημόνιο, το 2010, ο μισθός μπήκε στον πάγκο του χασάπη και έφτασε στα 500 ευρώ και 420 ευρώ για τους νέους κάτω των 25.

εδραιωθούν στην αγορά και να κεφαλαιοποιήσουν την ευκαιρία που τους δόθηκε την περίοδο της πανδημίας, παρείχαν άμεσα θέσεις εργασίας σε όσους είχαν smartphone και δίκυκλο. Σε σύντομο χρονικό διάστημα το διαδίκτυο γέμισε με διαφημίσεις. Από την μια η efood με κοινωνικό προφίλ, που παρείχε συμβάσεις εξαρτημένης σχέσης εργασίας με πλήρη μισθολογικά και ασφαλιστικά δικαιώματα και την δυνατότητα επιλογής των βαρδιών και από την άλλη η Wolt που παρείχε εργασία με πληρωμή ανά παραγγελία και ελεύθερο ωράριο με το σλόγκαν “γίνε αφεντικό του εαυτού σου”.

Σταδιακά, όμως, η efood σταμάτησε να προσλαμβάνει με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας και μέχρι τώρα προχωράει σε “αθόρυβες” απολύσεις, ενώ υπάρχουν και παραιτήσεις μισθωτών. Από το Σεπτέμβριο του 2021, προσλαμβάνει μόνο freelancer, ενώ η Wolt την ίδια χρονική περίοδο προχώρησε σε κάθετη και μονομερή μείωση της απολαβής ανά παραγγελία.

3.3 Η “ελευθερία” στην επιλογή του ωραρίου ή το πότε και αν θα δουλέψω

Βασικό χαρακτηριστικό των εταιρειών πλατφορμών είναι η ευελιξία ωραρίου. Το γεγονός αυτό κατέστησε την εργασία σε μια πλατφόρμα αρκετά δελεαστική. Πολλοί συνάδελφοι freelancer θεωρούν προτέρημα το “ελεύθερο ωράριο”. Εδώ υπάρχει μια μεγάλη παγίδα: Για να μπορέσουν τελικά να αντεπεξέλθουν στις καθημερινές τους ανάγκες δε γίνεται παρά να δουλεύουν πολύ περισσότερες ώρες από αυτό που θα αντιστοιχούσε σε 5ήμερο/8ωρο. Ως σωματείο έχουμε δηλώσει ρητά ότι η εργασία με ελεύθερο ωράριο είναι εργασία χωρίς ωράριο. Το σταθερό πρόγραμμα για έναν εργαζόμενο προσφέρει μια ισορροπημένη ζωή σε ισορροπημένη σχέση με την ανάπαυση του και τον ελεύθερο χρόνο του. Το “ελεύθερο ωράριο” αποδεικνύεται ακόμη περισσότερο μια αυταπάτη αφού η επιλογή των βαρδιών δε κρίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες του καθενός αλλά σύμφωνα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων. Τρανταχτό παράδειγμα είναι η περίπτωση των “slots”(προκαθορισμένες βάρδιες) της efood όπου οι freelancer καλούνται να επιλέξουν μέσα από αυτές πότε, που και πόσο θα εργαστούν. Η εταιρεία δημοσιεύει το πότε έχει ανάγκη εργατικό δυναμικό και οι έχοντες ανάγκη για εργασία “επιλέγουν ελεύθερα” με την ελπίδα ότι την συγκεκριμένη ώρα στην συγκεκριμένη περιοχή θα έχει αρκετή δουλειά για να βγει το μεροκάματο. Οι συνάδελφοι freelancer προφανώς και προσπαθούν να εργάζονται όταν έχει στην αγορά περισσότερες παραγγελίες προκειμένου να μην έχουν “νεκρούς χρόνους”, που όμως στην περίπτωση αυτή δεν λαμβάνουν εισόδημα.

3.4 Η ευκαιριακή επιλογή του επαγγέλματος μας από μεγάλο κομμάτι των συναδέλφων

Η βασική έννοια των ευκαιριακών λογικών είναι να “βγουν περισσότερα” όσο πιο γρήγορα γίνεται. Το επάγγελμά του διανομέα στις εταιρίες πλατφόρμες με την αυξημένη προσφορά στις θέσεις εργασίας αποτελεί μια λύση είτε ως βασική πηγή εισοδήματος είτε ως έξτρα. Το έξτρα εισόδημα όμως προϋποθέτει μια πρώτη εργασία. Από εκεί και πέρα η δεύτερη ή η προσωρινή εργασία μπαίνει σε δεύτερη μοίρα και η αναγνώρισή της ως κομμάτι της ζωής τους γίνεται ακόμα δυσκολότερα. Το αποτέλεσμα είναι πως οι συνάδελφοι χωρίς ταξική συνείδηση, ενώ κάνουν την ίδια δουλειά με όλους μας, να

θεωρούν τους εαυτούς τους περαστικούς. Με συνέπεια να μην ενδιαφέρονται για τις συνθήκες του επαγγέλματος, ζώντας με την ελπίδα πως κάποια στιγμή θα επιστρέψουν στο κανονικό τους επάγγελμα ή θα βρουν κάτι καλύτερο.

Επιπρόσθετα, την περίοδο των μνημονίων, από το 2010 και μετά, οι μισθοί κατακλύησαν με συνέπεια για να αντεπεξέλθει κάποιος στις ανάγκες της καθημερινότητας να χρειάζεται να κάνει και δεύτερη δουλειά. Για τις εταιρίες πλατφόρμες αυτή η συνθήκη αποτέλεσε την “ευκαιρία” για να προσελκύσουν το απαραίτητο εργατικό δυναμικό.

Ε) Η freelance εργασία βολεύει κάποιους που ήταν ήδη ελεύθεροι επαγγελματίες ή/και επιχειρηματίες. Στις διάφορες ενασχολήσεις τους πρόσθεσαν άλλη μία για να έχουν ένα συμπληρωματικό εισόδημα καθώς πλήρωναν ήδη τις ασφαλιστικές εισφορές τους. Μια μικρή μειοψηφία από αυτούς τους freelanceer πολύ θα ήθελε να δει τον εαυτό της στολάρχη. Πολύ θα ήθελε να κλείνει δουλειές με μαγαζιά ως υπέρεργολάβοι και να έβαζαν “συναδέλφους” τους στην δούλεψή τους. Συχνά αυτοί είναι υπερασπιστές αυτού του μοντέλου εργασίας.

3.5 Οι προσδοκίες για πολύ και γρήγορο χρήμα

Οι εταιρίες τεχνηέντως καλλιέργησαν προσδοκίες για περισσότερο χρήμα δραπετεύοντας από τον πάτο του βαρελιού, πετώντας το τυράκι της αρχικά καλής τιμής ανά παραγγελία. Στη συνέχεια, πατώντας στην έλλειψη ταξικής συνείδησης και στην άγνοια των δικαιωμάτων μας οι εταιρίες κατασκεύασαν ένα επίπλαστο δήθεν παράδεισο της εργασίας, όπου οι εργαζόμενοι εργάζονται όσο θέλουν και πληρώνονται μια χαρά. Μετά από λίγο καιρό και αφού εδραιώθηκαν στην αγορά εργασίας, όλες οι υποσχέσεις και οι προσδοκίες εξανεμίστηκαν και η πραγματικότητα εμφανίστηκε σκληρή: πτώση της τιμής της παραγγελίας, κατάργηση του τίτλου κτήσης, κινήγι της παραγγελίας, 12ωρα και 7ήμερα, πολλά χιλιόμετρα, εντατικοποίηση, αλγοριθμικός έλεγχος και αξιολόγηση, εμφάνιση του στολάρχη, καμία μέριμνα σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος/δυστυχήματος, ενώ δεν δίνουν την επιλογή αν θέλει κάποιος να εργαστεί ως μισθωτός.

4.1 Η ψευδεπίγραφη freelance εργασία

Στο μοντέλο της νεοφιλελεύθερης οικονομίας η εργατική τάξη καλείται να πληρώσει μέσα από την φορολογία της εργασίας και τις διάφορες περικοπές, την όλο και πιο λαίμαργη και επιθετική τάξη των αφεντικών, των golden boys, των βουλευτών και των διάφορων κρατικών αξιωματούχων. Η πολυτελής ζωή των παραπάνω βασίζεται στην φτωχοποίηση της εργατικής τάξης, μέσω της συρρίκνωσης του κοινωνικού κράτους, τις περικοπές στην δημόσια υγεία και παιδεία, μέχρι το να μην έχουμε θέρμανση στο σπίτι μας και να μην μπορούμε να καλύψουμε τις βασικές του ανάγκες λόγω ακρίβειας και χαμηλών μισθών. Το καθεστώς της freelance εργασίας παρόλο που επιβάλλεται από τα αφεντικά και το κρατικούς υπαλλήλους τους, ταυτόχρονα υιοθετείται από μερίδα εργαζομένων.

Το σωματείο μας ΣΒΕΟΔ υπερασπίζεται τα εργατικά μας δικαιώματα και συμφέροντα μέσα από κινηματικές, συλλογικές διαδικασίες και απεργιακές κινητοποιήσεις. Οι κινητοποιήσεις αυτές οδήγησαν σε μια σειρά νίκες τα τελευταία χρόνια, με κορυφαίες το νόμο 4611 του 2019 και τη νίκη των δύο χιλιάδων διανομέων της efood τον Σεπτέμβρη του 2022. Σε αυτές τις κινητοποιήσεις δεν αποδεχτήκαμε τον διαχωρισμό που μας επιβλήθηκε -από τις εταιρείες και το νομοθετικό πλαίσιο- μεταξύ μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων. Ο διαχωρισμός αυτός, εκτός από την μείωση του εργατικού κόστους για την εταιρεία, αποσκοπεί και στη διαίρεση των εργαζομένων οι οποίοι παρότι έχουν το ίδιο αντικείμενο εργασίας, εργάζονται κάτω από διαφορετικές εργασιακές σχέσεις. Αντίστοιχα οι πολυάριθμες και πολύμορφες κινητοποιήσεις και δράσεις σε όλη την ΕΕ έφεραν και την ανάγκη να μπει ένα φρένο στην ασυδοσία των πολυεθνικών κολοσσών και στο καθεστώς της ψευδεπίγραφης freelance εργασίας. Αυτή η ανάγκη οδήγησε στην συμφωνία και την οδηγία με θέμα “τη βελτίωση των συνθήκων εργασίας των εργαζομένων στις πλατφόρμες”, που ψηφίστηκε στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο τον Μάρτη του 2024 (αναλυτικά κεφάλαιο 8).

Η διάκριση αυτή δεν είναι επιλογή δική μας και καθήκον μας είναι να προσδιορίσουμε εμείς τους όρους εργασίας μας. Η πραγματικότητα είναι ότι είμαστε εργαζόμενοι των εταιρειών και όχι συνεργάτες και η εμπειρία μας έχει δείξει ότι η freelance εργασία είναι ένας καλός τρόπος, ένα τέχνασμα που δημιουργεί διαφορετικές ταχύτητες εργασίας

και σπάει την ενότητα των εργαζόμενων. Η αλήθεια όμως είναι τελείως διαφορετική καθώς είμαστε κομμάτια της ίδιας εργατικής τάξης, η υποτίμηση της εργασίας του ενός οδηγεί στην υποτίμηση της εργασίας του άλλου και αντίστροφα. Η κατρακύλα των εργασιακών συνθηκών και των μισθών αφορά όλους μας, μισθωτούς και freelancer.

4.2 Στην freelance εργασία το εισόδημα εξαρτάται από τον αριθμό παραγγελιών

Στην freelance εργασία, όπου οι εταιρείες καθορίζουν την τιμή της παραγγελίας, το εισόδημα είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον αριθμό των παραγγελιών. Έτσι συχνά ο μόχθος για την αύξηση του εισοδήματος, πρακτικά καταλήγει στην εντατικοποίηση της εργασίας μας και στην αύξηση των κερδών για την εταιρεία. Το κυνήγι των παραγγελιών για να ανέβει ο μισθός λειτουργεί ως παγίδα για το επάγγελμα, μεγαλώνοντας τους κινδύνους και τα εργατικά ατυχήματα/δυστυχήματα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η εκτόξευση των ατυχημάτων/δυστυχημάτων στην Wolt και efood.

4.3 Το διευθυντικό δικαίωμα των εταιρειών: Οι εταιρείες πλατφόρμες “έχουν το μαχαίρι έχουν και το καρπούζι”

Οι εταιρείες όποτε θέλουν, χωρίς να είναι υπόλογες σε κανέναν και χωρίς να έχουν καμία επίπτωση, πετούν τον διανομέα στο δρόμο και αυτό το βαφτίζουν τερματισμό συνεργασίας. Ακόμη, το εισόδημα των συναδέλφων freelancer μπορεί να συρρικνωθεί εν μια νυκτί με μια μονομερή απόφαση των εταιρειών να ρίξουν την τιμή της παραγγελίας. Η τακτική αυτή των εταιρειών δεν αποτελεί κάποιο σενάριο επιστημονικής φαντασίας δικής μας έμπνευσης. Τα παραδείγματα στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο είναι αρκετά. Στην Ελλάδα η Wolt αρχικά ξεκίνησε με υψηλότερες τιμές ανά παραγγελία και μετέπειτα συνεχώς τις μειώνει. Στην Αγγλία οι freelancer διανομείς της Deliveroo προχώρησαν σε κινητοποιήσεις (Απρίλιος 2021) επειδή οι απολαβές τους ήταν πολύ χαμηλότερες και από τον βασικό κατώτατο μισθό της χώρας. Συνοπτικά η στρατηγική των εταιρειών πλατφορμών είναι η εξής: Σε πρώτο στάδιο αυξάνουν τον στόλο τους, σε δεύτερη φάση παγιώνονται στην αγορά και τέλος ρίχνουν τις τιμές ανά παραγγελία. Η καταγεγραμμένη εμπειρία από το εξωτερικό μας δείχνει πως με τις συνεχείς μειώσεις των τιμών αποχωρούν αρκετοί συνάδελφοι από το επάγγελμα καθώς δεν μπορούν να ζήσουν αξιοπρεπώς. Στο τέλος απομένουν να εργάζονται οι πιο εξαθλιωμένοι του τύπου, οι συνάδελφοι που δεν έχουν άλλη επιλογή πέραν από το να πουλήσουν ακόμη πιο φθηνά την εργατική τους δύναμη.

4.4 Το εισόδημα των freelancer συναδέλφων εξαρτάται από την κίνηση και τις αυξομειώσεις της αγοράς

Σε κάθε αναμονή στα καταστήματα, σε κάθε φανάρι η συζήτηση με τους συναδέλφους freelancer ανοίγει πάντα με την ερώτηση: “Έχει δουλειά σήμερα;” “Δίνει παραγγελίες;”

Οι εταιρείες μέσω του αλγορίθμου έχουν την δυνατότητα να ελέγχουν και να καταμετρούν μια σειρά από παράγοντες, σε πραγματικό χρόνο, οι οποίοι καθορίζουν την τιμή ανά παραγγελία. Με βάση το πόσοι συνάδελφοι εργάζονται, τον φόρτο εργασίας, τις καιρικές συνθήκες, ακόμα και το μέγεθος της παραγγελίας, η τιμή αυξομειώνεται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση θυμίζοντας δείκτη χρηματιστηρίου. Για

παράδειγμα, πολλοί συνάδελφοι βγαίνουν για εργασία τις ώρες που έχει δουλειά και η ζήτηση για διανομείς είναι αυξημένη. Όμως, καθώς αυξάνεται η προσφορά για εργασία η αμοιβή μειώνεται, με συνέπεια να αυξάνουν τις ώρες εργασίας για να αντεπεξέλθουν οικονομικά.

Δεν μπορούμε και δεν πρέπει να ανεχτούμε την παραπάνω συσχέτιση. Δεν μπορεί η αγωνία μας για την καθημερινή επιβίωση και το μεροκάματό μας να εξαρτάται από την κίνηση της αγοράς. Ο αγώνας οφείλει να είναι αγώνας για δουλειά με δικαιώματα, για μία σταθερή εργασία με εξασφαλισμένο εισόδημα. Η υποτίμηση όμως της εργασίας μας εντείνεται περαιτέρω και από την τακτική των εταιρειών να μεγεθύνουν την δεξαμενή του εργατικού δυναμικού με νέους freelancer που εισέρχονται στο επάγγελμα και χωρίς κόστος. Στην ουσία δηλαδή η ελευθερία της αγοράς είναι η ελευθερία των εταιρειών να καθορίζουν το κόστος εργασίας, μειώνοντας τους μισθούς και ταυτόχρονα να φορτώνουν τη χασούρα των ημερών που είναι πεσμένη η αγορά στις πλάτες των εργαζόμενων.

4.5 Η freelance εργασία στοχεύει στην πλήρη απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων

Μια σειρά από εργασιακά δικαιώματα που έχει κερδίσει με αγώνες η τάξη μας, που οφείλουμε να τα διαφυλάττουμε και να τα βελτιώνουμε, καταργούνται με την εισαγωγή του μοντέλου της freelance εργασίας.

Ο μισθωτός εργάζεται 11 μήνες τον χρόνο και αμείβεται με 14 μισθούς, αντίθετα στην ψευδεπίγραφη freelance εργασία ο εργαζόμενος δουλεύει και τους 12 μήνες χωρίς να δικαιούται άδεια και επίδομα αδειάς

Ο συνάδελφος freelancer δεν δικαιούται

- ▷ Αναρρωτική άδεια
- ▷ Δώρο Χριστουγέννων (ένας μισθός)
- ▷ Δώρο Πάσχα (μισός μισθός), άδεια (ένας μισθός)
- ▷ Επίδομα αδειάς (μισός μισθός).
- ▷ Τριετίες (10% για κάθε τριετία)
- ▷ Επίδομα γάμου 10%
- ▷ Επίδομα ιδιαίτερων συνθηκών/επικινδυνότητας 10%
- ▷ Αποζημίωση χρήσης και συντήρησης για το ιδιόκτητο δίκυκλο 15%
- ▷ Τα καθημερινά έξοδα κίνησης/καύσιμα
- ▷ Την αποζημίωσης μη ληφθείσας άδειας ή άδεια μετ' αποδοχών.
- ▷ Την αποζημίωση σε περίπτωση απόλυσης και ένταξη στο ταμείο ανεργίας
- ▷ Την πλήρη ασφαλιστική κάλυψη
- ▷ Προσαύξηση 75% για εργασία τις Κυριακές
- ▷ Προσαύξηση 100% για εργασία στις αργίες

- ▷ Προσαύξηση 25% για νυχτερινή εργασία (22.00-6.00)

4.6 Το «κυνήγι της παραγγελίας» οδηγεί με στατιστική βεβαιότητα σε τροχαία εργατικά ατυχήματα/δυστυχήματα

Ξεκινάμε από τα βασικά: Προτεραιότητα μας είναι η υγιεινή και η ασφάλειά μας. Ως εργαζόμενοι οδηγοί δικύκλου θα υπερασπιζόμαστε και θα διεκδικούμε τις συνθήκες αυτές που θα ελαχιστοποιούν τις πιθανότητες ατυχημάτων και δυστυχημάτων.

Το καθεστώς της freelance εργασίας “ανάβει το φιτίλι” σε ένα επάγγελμα ήδη επικίνδυνο. Αμέτρητα τροχαία εργατικά ατυχήματα και δυστυχήματα δεν καταγράφονται ως εργατικά, αλλά στην καλύτερη ως τροχαία. Με συνέπεια οι εταιρείες πλατφόρμες με τον φερετζέ της freelance εργασίας να μην αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους και να μένουν στο απυρόβλητο. Η έλλειψη οποιασδήποτε αποζημίωσης ολοκληρώνει την ασυλία που έχουν οι εταιρείες έναντι των εργαζόμενων τους.

4.7 Η εντατικοποίηση επεκτείνεται στο σύνολο των εργαζομένων στον επισιτισμό

Και εξηγούμε: Το προηγούμενο διάστημα παρατηρήθηκε πως αυτή η αγωνία για τις περισσότερες παραγγελίες, οδηγεί σε εκνευρισμό των συναδέλφων απέναντι στα καταστήματα. Η πίεση της εργασίας που πληρώνεται με το κομμάτι μεταφέρεται και σε πίεση στους άλλους εργαζόμενους να ετοιμάζουν όλο και πιο γρήγορα την κάθε παραγγελία. Ακόμα και το αίτημα για αποζημίωση του χρόνου αναμονής στα καταστήματα το μόνο που καταφέρνει είναι να επεκτείνει την εντατικοποίηση της εργασίας και στις κουζίνες-μπαρ των συνεργαζόμενων καταστημάτων. Η Wolt π.χ. χρεώνει τα καταστήματα για καθυστερήσεις με συνέπεια αυτά με την σειρά τους να πιέζουν τους εργαζόμενους. Οφείλουμε όμως να νιώθουμε αυτό που είμαστε, δηλαδή ένα μόνο κομμάτι της συνολικής παραγωγικής αλυσίδας. Όπως παλεύουμε ενάντια στην εντατικοποίηση στο επάγγελμα μας, έτσι πρέπει να στεκόμαστε απέναντι και στη συνολικότερη εντατικοποίηση.

4.8 Νεκρός χρόνος εργασίας

Άλλη μία διάσταση της freelance εργασίας που λειτουργεί εις βάρος του εργαζόμενου είναι ο νεκρός χρόνος εργασίας. Ο χρόνος που είσαι στην δουλειά αλλά δεν πληρώνεσαι, είτε γιατί αναμένεις να ετοιμαστεί η παραγγελία, είτε απλά γιατί δεν έχει δουλειά. Πέρα από το στρες που δημιουργεί αυτή η κατάσταση και το παραπάνω τρέξιμο που επιφέρει για να κερδίσεις τον χαμένο χρόνο, είναι και μία συνθήκη που θα επιδεινώνεται με τις πολυάριθμες προσλήψεις νέων freelance από τις εταιρείες. Με αυτή την τακτική οι εταιρείες θα υπερκαλύπτουν τις ανάγκες τους χωρίς κανένα κόστος για αυτές. Οι εργαζόμενοι θα έχουν μεγάλους χρόνους αναμονής και οι νεκροί χρόνοι στις πιάτσες θα μοιάζουν όλο και πιο πολύ με τις ουρές στις πιάτσες ταξί.

5.1 Κοινή λογική

Το γεγονός πως η freelance εργασία στις εταιρείες πλατφόρμες υποκρύπτει εξαρτημένη σχέση εργασίας και οι εταιρείες την επιβάλλουν μόνο και μόνο για να έχουν δικαιώματα, κέρδη, αλλά καμία υποχρέωση, αποδεικνύεται από πολλές διαφορετικές οπτικές γωνίες.

Οι εταιρείες πλατφόρμες καθορίζουν την τιμή της παραγγελίας και άρα το ύψος της αμοιβής του δήθεν συνεργάτη. Επιπλέον, αυτές κατέχουν το πελατολόγιο και ορίζουν τις ώρες που συμβαίνει η διανομή. Δεν σε υποχρεώνουν να φοράς την στολή τους, αλλά έχουν ανθρώπους να ελέγχουν αν το κάνει ο διανομέας και τότε χάνει το μπόνους, ανά παραγγελία... Πως ονομάζεται λοιπόν, αυτός που δίνει τους πελάτες και καθορίζει την τιμή, ταυτόχρονα με όλα τα υπόλοιπα; Στην κοινή λογική εργοδότης, στην λογική του κεφαλαίου και των αφεντικών “συνεργάτης”.

5.2 Δικαστικές αποφάσεις

Σε μια σειρά από ευρωπαϊκές χώρες (Ιταλία, Νορβηγία, Σουηδία, Δανία και Ολλανδία) δικαστικές ή/και φορολογικές αρχές έχουν αποφανθεί πως η εργασία στις πλατφόρμες είναι εξαρτημένη σχέση εργασίας και οι εταιρείες οφείλουν να προσλάβουν τους εργαζόμενους με πλήρη ασφαλιστικά και μισθολογικά δικαιώματα. Ενώ στην Ισπανία υπάρχει ο νόμος για τους διανομείς που προστατεύει και εξασφαλίζει τα δικαιώματα των εκεί συναδέλφων

5.3 Η εργατική νομοθεσία του ελληνικού κράτους

Η κείμενη εργατική νομοθεσία ορίζει πως “Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είναι η συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου, βάση της οποίας ο εργαζόμενος αναλαμβάνει την κύρια υποχρέωση να παρέχει την εργασία του στον εργοδότη, υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του και ο εργοδότης την κύρια υποχρέωση καταβολής του μισθού. Το κριτήριο που χαρακτηρίζει μία σύμβαση ως σύμβαση εξαρτημένης εργασίας είναι η προσωπική εξάρτηση, η οποία εκδηλώνεται με το δικαίωμα του εργοδότη να δίνει οδηγίες στον εργαζόμενο, αναφορικά με τον τρόπο, τόπο και χρόνο παροχής των υπηρεσιών του και να ασκεί εποπτεία και έλεγχο για τη διαπίστωση της συμμορφώσεως

του εργαζομένου προς τις οδηγίες του, άσχετα με το εάν ο εργοδότης ασκεί έμπρακτα το δικαίωμα αυτό ή αφήνει περιθώριο πρωτοβουλιών στον εργαζόμενο."

Σύμφωνα με τον παραπάνω ορισμό στις εταιρείες πλατφόρμες, τον ρόλο του εργοδότη τον έχει, προφανώς, η εταιρεία, ενώ ο εργαζόμενος είναι ο δήθεν freelancer. Στη συνέχεια, η εταιρεία είναι αυτή που:

i) **δίνει οδηγίες στον εργαζόμενο**, αναφορικά με τον τρόπο, τόπο και χρόνο παροχής των υπηρεσιών του. Ως τρόπος ορίζεται η παροχή του αλγόριθμου από την εταιρεία στον εργαζόμενο, ώστε να μπορεί να δέχεται παραγγελίες. Μέσα από τον αλγόριθμο γίνονται όλες οι αναγκαίες εταιρικές υποδείξεις για την παροχή υπηρεσιών διανομής από τον εργαζόμενο. Οι επιχειρήσεις ταχυεστίασης που πάει ο συνάδελφος δήθεν freelancer για παραλαβή είναι πελάτες των εταιρειών. Αυτές και μόνο αυτές έχουν το διευθυντικό δικαίωμα να δίνουν εντολή στον εργαζόμενο να πάει να παραλάβει. Ο χρόνος παραλαβής και παράδοσης ελέγχονται από τον αλγόριθμο της εταιρείας ενώ ο τόπος παροχής της εργασίας είναι όλο το λεκανοπέδιο, όπου βρίσκονται οι πελάτες της εταιρείας πλατφόρμας.

ii) η **εταιρεία πλατφόρμα ασκεί εποπτεία και έλεγχο** για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης του εργαζομένου προς τις οδηγίες της. Ο αλγόριθμος καταγράφει, καταχωρεί, αναλύει όλα τα στοιχεία της παραγγελίας και η εταιρεία είναι σε θέση να γνωρίζει τον ελάχιστο χρόνο που απαιτείται για την εκτέλεση της. Οι "συνεργάτες" που αποκλίνουν, προς τα πάνω, τιμωρούνται με το να μην δέχονται παραγγελίες.

iii) **Ορίζει την αμοιβή και τους όρους εργασίας μονομερώς**, κάνοντας κατάχρηση του διευθυντικού δικαιώματος.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.3846/2010 "η συμφωνία μεταξύ εργοδότη και απασχολούμενου για παροχή υπηρεσιών ή έργου, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, ιδίως στις περιπτώσεις αμοιβής κατά μονάδα εργασίας (φασόν), τηλεργασίας, κατ' οίκον απασχόλησης, τεκμαίρεται ότι υποκρύπτει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, εφόσον η εργασία παρέχεται αυτοπροσώπως, αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο στον ίδιο εργοδότη για εννέα (9) συνεχείς μήνες".

Περαιτέρω ο ορισμός της Σύμβασης Ανεξαρτήτων υπηρεσιών αναφέρει πως "όταν ο παρέχων ανεξάρτητες υπηρεσίες αναλαμβάνει την υποχρέωση έναντι ενός προσώπου, για παροχή εργασίας χωρίς όμως να υπόκειται στην εποπτεία και τον έλεγχο του αντισυμβαλλομένου του. Κύριο χαρακτηριστικό, επομένως της σύμβασης παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών είναι η ανάπτυξη πρωτοβουλίας και η ανεξαρτησία ως προς τον καθορισμό του τόπου, του χρόνου και του τρόπου παροχής της εργασίας, κάτι που βασικά δεν συμβαίνει στην περίπτωση της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας".

Είναι αντιληπτό από τον καθένα, ακόμη και από αυτούς που πιστεύουν πως αν βάλει ένα κουτί ένας διανομέας, έχει κινητό και δεν έχει κανένα εργασιακό δικαίωμα θεωρείται ελεύθερος επαγγελματίας, όμως στην πράξη η εργασία που παρέχει είναι μισθωτή εργασία.

5.4 Έγγραφο του ΕΦΚΑ

Στις 9/7/2020, η εταιρεία Online Delivery AE (efood.gr), υποβάλλει ερώτημα στον ΕΦΚΑ σχετικά με την ευρεία χρήση των τίτλων κτήσης στη Wolt. Ο ΕΦΚΑ απαντά στις 28/7/20 και με έγγραφο, που κοινοποιείται και στις αρμόδιες διευθύνσεις του υπ. Εργασίας, αποφαινεται ότι η εργασία του διανομέα δεν μπορεί να γίνεται με τίτλο κτήσης γιατί έχει όλα τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης εργασίας: “Οι όροι και οι προϋποθέσεις της εργασίας που παρέχουν οι διανομείς προϊόντων εστίασης έχουν όλα τα κριτήρια που τη χαρακτηρίζουν εξαρτημένη εργασία. Τα πρόσωπα αυτά θα πρέπει να ασφαλιζονται σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΑΝ 1846/51 του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και σε καμία περίπτωση δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 55 του Ν.4509/17 περί τίτλου κτήσης...”. Εκείνη την περίοδο πολλοί διανομείς εργαζόντουσαν υπό το καθεστώς του τίτλου κτήσης, κάτι που καταργήθηκε από τις εταιρείες, μόλις τέθηκε σε εφαρμογή ο νόμος 4808/21 (ν. Χατζηδάκη).

Στα παραπάνω συνηγορεί και η απάντηση του e-ΕΦΚΑ σε ερώτηση λογιστή για το ΚΑΔ που πρέπει να δηλώνουμε οι διανομείς ως δήθεν αυτοαπασχολούμενοι. Ανάμεσα στα άλλα η απάντηση αναφέρει τα εξής: [...] Ειδικότερα, για την υπαγωγή στην ασφάλιση του τ.ΟΑΕΕ πρέπει να βεβαιώνεται η λειτουργία ατομικής επιχείρησης και άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας (πχ. με την πρόσληψη προσωπικού), σε αντιδιαστολή με την παροχή προσωπικής υπηρεσίας υπό το καθεστώς εξαρτημένης εργασίας (που επιφέρει υποχρέωση ασφάλισης στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ). [...]

Με λίγα λόγια το e-ΕΦΚΑ αναφέρει πως ως αυτοαπασχολούμενοι/ελεύθεροι επαγγελματίες/freelancer νοούνται όσοι προσλαμβάνουν προσωπικό. Όσοι είναι υπερεγολάβοι, όσοι είναι εργοδότες, όσοι είναι διαχειριστές στόλου.

5.5 Η εγκύκλιος του πρώην υπουργού εργασίας Κ. Βρούτση

Στις 4 Νοεμβρίου εκδίδεται εγκύκλιος (Α.Π. οικ.45628/414 - 4/11/2020) η οποία στηρίζεται στο παραπάνω έγγραφο του ΕΦΚΑ. Η εγκύκλιος διευκρινίζει πως οι διανομείς της Wolt πρέπει να έχουν εξαρτημένη εργασία και δεν είναι αυτοαπασχολούμενοι. Το συμπέρασμα της εγκυκλίου Βρούτση είναι σαφέστατο: “...το είδος της σύμβασης εργασίας όσων απασχολούνται στη διανομή προϊόντων (εστίασης) προσιδιάζει στη φύση και τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης σχέσης εργασίας και πάντως δεν είναι συμβατή με την αμοιβή των εν λόγω εργαζομένων με Παραστατικό Παρεχόμενων Υπηρεσιών (πρώην τίτλος κτήσης), το οποίο ενδείκνυται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, εντελώς ευκαιριακού και περιστασιακού χαρακτήρα”.

Σύμφωνα δε με την εγκύκλιο, “Εάν ενόψει των συνθηκών κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης είναι πράγματι δυσχερής η διάκριση μεταξύ εξαρτημένης ή μη εργασίας, τυχάνει εφαρμογής το από την παραπάνω διάταξη προβλεπόμενο μαχητό τεκμήριο υπέρ της εξαρτημένης εργασίας και της υπαγωγής του προσφέροντος την εργασία αυτή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρ. ΙΚΑ)”

5.6 Η ευρωπαϊκή οδηγία που ψηφίστηκε στις 11 Μάρτη στην ΕΕ

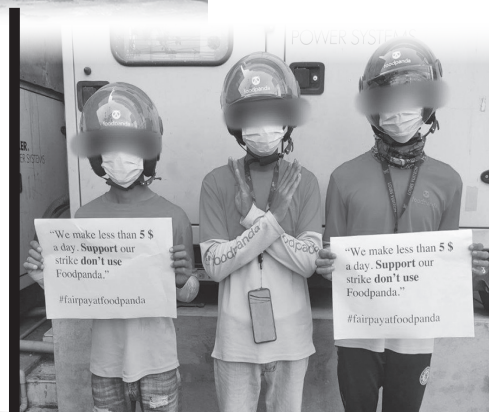
Η ευρωπαϊκή οδηγία (περιγράφεται αναλυτικά στο κεφάλαιο 8) είναι ακόμη ένα εργαλείο στα χέρια μας. Τα 33 άρθρα της αποτελούν εφόδια, ώστε το ψευδεπίγραφο καθεστώς της freelance εργασίας να τεθεί υπό αμφισβήτηση μέσω της νομικής οδού. Επιπροσθέτως θέτει όρια, έλεγχο και ανθρώπινη εποπτεία στα αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης και λήψης αποφάσεων (αλγόριθμοι), στη συλλογή και διατήρηση προσωπικών δεδομένων. Ταυτόχρονα δίνει την δυνατότητα σε εργαζόμενους, σωματεία και θεσμούς να ζητούν στοιχεία για κάθε απόφαση του αλγόριθμου και οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να τα παρέχουν.

Στη Μιανμάρ, υπό στρατιωτική δικτατορία, στις 16 Μαρτίου 2022, η διοίκηση της foodpanda, θυγατρικής της Delivery Hero, ανακοίνωσε σημαντικές περικοπές στους μισθούς. Οι διανομείς αντέδρασαν άμεσα, αποσυνδέθηκαν από τους λογαριασμούς τους και με αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες προχώρησαν σε απεργία. Μέσα σε τρεις ημέρες, προσχώρησε περίπου το 90% των εργαζομένων.

Να σημειώσουμε πως στην foodpanda εργάζονται περίπου 9.000 διανομείς. Στις 19 Μαρτίου 2022, σε μια προσπάθεια αναδίπλωσης, η foodpanda δήλωσε πως οι περικοπές οφείλονται σε τεχνικό σφάλμα. Την επόμενη ημέρα οι διανομείς συναντήθηκαν με τη διοίκηση της εταιρείας όμως οι διαπραγματεύσεις οδηγήθηκαν σε αδιέξοδο.

Δευτέρα 6 Ιουνίου 2022 οι συνάδελφοι αυτο οργάνωσαν νέα απεργία. Το ΣΒΕΟΔ πραγματοποιήσαμε συγκέντρωση διεθνιστικής αλληλεγγύης στα γραφεία της efood στο Νέο Ηράκλειο ως μια ελάχιστη χειρονομία αλληλεγγύης και στήριξης του απεργιακού αγώνα των συναδέλφων μας στη Μιανμάρ.

6.1 Από την προσπάθεια για εξορθολογισμό στο ν. Χατζηδάκη

Για να καταλήξουμε στην παρούσα χρονική περίοδο και το καθεστώς που επικρατεί με την freelance εργασία, περάσαμε από διάφορα θεσμικά στάδια που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο για το επάγγελμά μας. Το 2020 κορυφώθηκε ο ανταγωνισμός μεταξύ efood και Wolt με συνέπεια να προκύψουν θεσμικές αλλαγές που θα καθόριζαν τόσο την μεταξύ τους αναδιανομή μεριδίου της αγοράς όσο και την εργασιακή πραγματικότητα χιλιάδων εργαζομένων. Η φιλανδική τότε Wolt απασχολούσε χιλιάδες διανομείς υπό το καθεστώς του “συνεργάτη” με “τίτλο κτήσης”. Ένα μοντέλο που ουσιαστικά της επέτρεπε να απασχολεί εργαζόμενους, χωρίς δικαιώματα και αμοιβή με το κομμάτι, από τους οποίους παρακρατούσε ένα ποσοστό του εισοδήματός τους ως ασφαλιστική εισφορά.

- ▷ Στις 09/07/2020 η efood, που ως τότε απασχολούσε εργαζόμενους αποκλειστικά με εξαρτημένη σχέση εργασίας, θέλοντας να πλήξει την ανταγωνίστρια Wolt, υποβάλει ερώτημα στον ΕΦΚΑ σχετικά με την χρήση των τίτλων κτήσης.
- ▷ Στις 28/07/2020 ο ΕΦΚΑ απαντάει ότι το επάγγελμά του διανομέα δεν μπορεί να γίνεται με τίτλο κτήσης γιατί έχει όλα τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης εργασίας.
- ▷ Στις 04/11/2020 εκδίδεται εγκύκλιος (45628/414) από τον τότε υπουργό εργασίας Γ. Βρούτση που διευκρινίζει σαφέστατα ότι οι διανομείς της wolt πρέπει να έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας και δεν είναι αυτοαπασχολούμενοι, κάτι που ισχύει συνολικότερα για όλους όσους απασχολούνται στην διανομή προϊόντων.

Με βάση τα παραπάνω, καθώς καθιερώνονταν στην αγορά εργασίας, προέκυψε ένα σημαντικό πρόβλημα για τις δύο πολυεθνικές εταιρείες. Έβαλαν τον ανταγωνισμό τους στην άκρη και εργάστηκαν για τον κοινό τους στόχο, που δεν ήταν τίποτα λιγότερο από τη νομιμοποίηση της freelance εργασίας, ώστε να συνεχίσουν να απαλάσσονται από τις εργοδοτικές υποχρεώσεις και τις ευθύνες της εξαρτημένης σχέσης εργασίας. Το πρόβλημα αυτό θα τους το λύσει ο διαχρονικά πιο πιστός υπάλληλος των πολυεθνικών

εταιρειών Κ. Χατζηδάκης, που ως υπουργός εργασίας τον Ιούνιο του 202 καταθέτει νομοσχέδιο, κομμένο και ραμμένο στις προσταγές των δύο πολυεθνικών, που μεταξύ άλλων θεσπίζει ότι οι διανομείς δύνανται να είναι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Ο νόμος 4808/2021 (ν.Χατζηδάκη) συμπυκνώνει το πολιτικό σχέδιο της κυβέρνησης για την οικονομία και την κοινωνία συνιστώντας μια άνευ προηγουμένου επίθεση στην μισθωτή εργασία και τα εργασιακά δικαιώματα.

Στα επίμαχα άρθρα 68-72, που αφορούν την εργασιακή σχέση των διανομέων με τις εταιρείες πλατφόρμες, το κύριο μέλημα του νόμου είναι να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των εταιρειών πλατφόρμας. Η προχειρότητα του ν. Χατζηδάκη είναι έκδηλη αφού δεν ασχολείται με την ουσία και αφήνει στο απυρόβλητο μια σειρά κρίσιμα ζητήματα για τον αλγόριθμο όπως:

- ▷ τον συνεχή έλεγχο των εργαζομένων
- ▷ τη διαδικασία συλλογής, φύλαξης και διαχείρισης των προσωπικών δεδομένων
- ▷ τις δικλείδες για τον έλεγχο του αλγορίθμου
- ▷ τις αξιολογήσεις που κάνουν οι πλατφόρμες μέσω των αλγορίθμων

Επιπλέον τα άρθρα κρύβουν μια μεγάλη αντίφαση. Για να νομιμοποιήσει την freelance εργασία, θεσμοθετεί για τους δήθεν ελεύθερους επαγγελματίες/επιχειρηματίες τα δικαιώματα που απορρέουν, για όλους τους μισθωτούς επαγγελματίες οδηγούς δικύκλου από το ν.4611/2019 άρθρα 55 & 56¹. Ο νόμος 4808/21 αναγνωρίζει πως οι εταιρείες πλατφόρμες έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις που έχουν οι εργοδότες στην μισθωτή εργασία, αλλά “αλληθωρίζει” όσο αφορά το είδος της εργασιακής σχέσης. Οι εταιρείες φυσικά μέσα από λογιστικά τετρίπια και τη μείωση των αμοιβών μετακυλίου τα έξοδα στους αναριθμητους δήθεν συνεργάτες τους.

Τα αποτελέσματα της ψήφισης του νόμου Χατζηδάκη τα βιώσαμε ως διανομείς σε σύντομο χρονικό διάστημα. Δύο μήνες αργότερα είδαμε την πρόθεση της efood να εξαναγκάσει τους μισθωτούς της να μετατραπούν σε freelancer. Είδαμε την επέκταση των διαχειριστών στόλου, εργολάβων στην Wolt. Είδαμε να καλλιεργεί την ψευδαίσθηση ενός “αυτοαπασχολούμενου διανομέα” με μαύρο κουτί που αρκεί να πληρεί κάποιες προϋποθέσεις του νόμου για να δουλεύει χωρίς εργασιακά δικαιώματα. Μπορεί προς το παρόν να δείχνει να αφορά μόνο το κομμάτι της ταχυδιανομής τροφίμων και προϊόντων. Ωστόσο, με αυτό τον τρόπο ανοίγουν οι ορέξεις των εταιρειών στο σύνολο του επαγγέλματός μας στην ταχυδιανομή και την ταχυμεταφορά.

---

1 Ο ν.4611/2019 ψηφίστηκε τον Μάη του 2019 μετά από μια σειρά αγώνων του σωματίου μας ΣΒΕΟΔ με κορύφωση την μεγαλειώδη απεργία στις 11 Απρίλη της ίδιας χρονιάς. Τα άρθρα 55, 56 αναγνωρίζουν την ενιαία ειδικότητα και αναφέρουν πως οι εργοδότες είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν:

A) εταιρικό δίκυκλο ή αποζημίωση χρήσης και συντήρησης για το ιδιόκτητο δίκυκλο, τουκλάχιστον ίση με το 15% του βασικού μισθού. Η αποζημίωση είναι αφορολόγητη

B) τα έξοδα κίνησης (βενζίνες)

Γ) Τα αναγκαία ΜΑΠ: κράνος, μπουφάν με προστατευτικά, γάντια, παντελόνι, αδιάβροχο, προστατευτικά αδιάβροχα υποδήματα, γιλέκο με ανακλαστήρες.

Δ) Οι εργοδότες είναι υποχρεωμένοι να δηλώνουν το ιδιόκτητο δίκυκλο στο σύστημα εργάνη.

Αντιληφθήκαμε πως το κόκκινο χαλί για τη freelance εργασία είχε στρωθεί από το υπουργείο και την κυβέρνηση λίγο πριν από την ψήφιση του νόμου. Ο υπουργός εργασίας, Χατζηδάκης στις 27 Απριλίου 2021 είχε υποδεχθεί στο γραφείο του δήθεν αντιπροσωπεία των freelancer διανομέων, την ίδια στιγμή που αγνοούσε επιδεικτικά τα σωματεία των εργαζομένων. Πραγματικά είχαμε αναρωτηθεί τότε για ποιο λόγο ξαφνικά ο ίδιος ο υπουργός εργασίας δήθεν θέλησε να συνομιλήσει για τα προβλήματα των διανομέων.

6.2 Τα “μαύρα κουτιά” στο ν. Χατζηδάκη

Το άρθρο 69 θέτει τέσσερις προϋποθέσεις για να διακρίνει την εξαρτημένη από τη μη εξαρτημένη σχέση εργασίας (σύμβαση μεταξύ πλατφόρμας και “παρόχου υπηρεσιών”):

Ο πάροχος υπηρεσιών (freelancer) δικαιούται:

- ▷ Ο νόμος αναφέρει “να χρησιμοποιεί υπερεργολάβους” (αρθρο 69 παρ.2α)

Τι ισχύει στην πράξη:

Ο νόμος δίνει τη δυνατότητα σε κάποιους λίγους freelancer να γίνονται διαχειριστές στόλου και η συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων τους να εργάζονται σε αυτούς διπλά εκμεταλλεόμενοι με ακόμα χαμηλότερες αμοιβές.

- ▷ Ο νόμος αναφέρει “να επιλέγει τα έργα που αναλαμβάνει” (αρθρ.69 παρ.2β)

Τι ισχύει στην πράξη

Μπορεί τυπικά ο πάροχος να έχει την δυνατότητα να επιλέγει τα έργα που αναλαμβάνει, δηλαδή να αποδέχεται και να απορρίπτει παραγγελίες κατά βούληση. Στην πραγματικότητα όμως οι πλατφόρμες έχουν κρυφές αξιολογήσεις και στατιστικά αποδοχής παραγγελιών. Αυτά καθορίζουν την ανάθεση του αριθμού παραγγελιών ανά διανομέα ενώ σε πολλές περιπτώσεις επιφέρουν διακρίσεις ακόμα και ποινές (π.χ. υποχρεωτική παύση εργασίας).

- ▷ Ο νόμος αναφέρει “να παρέχει υπηρεσίες σε οποιονδήποτε τρίτο και σε ανταγωνιστές της ψηφιακής πλατφόρμας” (αρθρ.69 παρ.2γ)

Τι ισχύει στην πράξη

Κάποιες εταιρείες δεν προσλαμβάνουν “συνεργάτες” που εργάζονται ταυτόχρονα και σε άλλη πλατφόρμα ακυρώνοντας την δυνατότητα του “παρόχου υπηρεσιών” να προσφέρει τις υπηρεσίες του και σε ανταγωνιστές της εκάστοτε εταιρείας.

- ▷ Ο νόμος αναφέρει “να καθορίζει ο ίδιος τον χρόνο παροχής υπηρεσιών” (αρθρ.69 παρ.2δ)

Τι ισχύει στην πράξη

Στην περίπτωση της efood υπάρχει το σύστημα των slots (προκαθορισμένες από την εταιρεία βάρδιες και τόπος εργασίας) που είναι караμπινάτη εξαρτημένη σχέση εργασίας. Σε όλες τις πλατφόρμες όμως αυτό που ορίζει την ώρα που ο κάθε εργαζόμενος θα βγει για δουλειά είναι ο τιμοκατάλογος και η αμοιβή που καθορίζει η εταιρεία για τις μέρες και τις ώρες που έχει περισσότερο ανάγκη το εργατικό δυναμικό. Είναι ένας έμμεσος εξαναγκασμός που καλεί τους εργαζόμενους να βγουν για δουλειά την ώρα που η παραγγελία αμείβεται καλύτερα δημιουργώντας παράλληλα την ψευδαίσθηση του “ελεύθερου ωραρίου”.

Από τα παραπάνω συνάγεται αβίαστα το συμπέρασμα πως η εργασία στις πλατφόρμες είναι εξαρτημένη σχέση εργασίας. Οι εταιρείες καθορίζουν μονομερώς το ύψος των αμοιβών και το ωράριο, επιβάλλουν ακόμα και ποινές και ως εκ τούτου διαμορφώνουν τους όρους και τις συνθήκες εργασίας.

ΑΠΕΡΓΙΑ ΠΕΜΠΤΗ 10 ΙΟΥΝΗ
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ - ΠΟΡΕΙΑ
10:30^{ΠΜ} ΧΑΥΤΕΙΑ (ΔΙΟΛΟΥ & ΣΤΑΔΙΟΥ)

• ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ:

- ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗΣ ΑΡΓΙΑΣ
- ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ, ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΠΕΡΓΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΦΟΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΦΑΚΕΛΩΜΑ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ
- ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΘΥΡΟΥ ΕΠΕΤΤΑ ΑΠΟ ΑΤΟΜΙΚΗ "ΣΥΜΦΩΝΙΑ" ΜΕ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ
- ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ
- ΠΕΡΑΙΤΕΡΑ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΕΠΕ
- ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΕΡΩΡΙΑΣ

ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ
ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ
που επιβάλλουν το νόμο της σιωπής

ΣΥΝΕΝΕΥΣΗ ΒΑΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΑΝΥΠΑΚΟΗ
ΣΥΝΕΥΣΗ ΒΑΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΟΛΗΤΩΝ ΑΚΥΚΛΩΣΗ

7.1 Διαχειριστές στόλου: Η τρανή απόδειξη για τους λόγους που η εξαρτημένη σχέση εργασίας βαφτίζεται freelance εργασία

Η “καινοτομία” των διαχειριστών στόλου, που έχει εισαγάγει η αμερικανική πολυεθνική DoorDash/Wolt, δείχνει τα σχέδια για το μέλλον όλων των εργαζομένων της, που υποτίθεται πως είμαστε αυτοαπασχολούμενοι επιχειρηματίες/ελεύθεροι επαγγελματίες. Για άλλη μια φορά η εργασία μας επιχειρείται να υποτιμηθεί άγρια. Μια στρατηγική που επιδιώκει να συμπαρασύρει μισθό και δικαιώματα προς τον πάτο, για όλο το επάγγελμα της ταχυδιανομής-ταχυμεταφοράς. Οι διαχειριστές στόλου είναι μια αντικοινωνική καινοτομία και οφείλει να χτυπηθεί στην ρίζα του άμεσα, ειδάλλως σταδιακά στην ταχυδιανομή-ταχυμεταφορά θα επικρατήσουν συνθήκες εργασίας από άλλο αιώνα και η “ελεύθερη” δουλεία με το κομμάτι θα ενταφιάσει δικαιώματα και μισθό.

7.2 Τί είναι οι διαχειριστές στόλου

Οι διαχειριστές στόλου είναι πρόσωπα που κατέχουν περισσότερους από έναν κωδικούς εργασίας για διανομή ή έχουν την δυνατότητα με ένα κωδικό να απασχολούν περισσότερα άτομα. Έχουν στη δούλεψη τους διανομείς, αδήλωτους ή στην καλύτερη υποδηλωμένους και ως φεουδάρχες τους κρατούν έως 35% από την καθαρή πληρωμή της βάρδιας. Τα πρόσωπα αυτά είναι αδίστακτοί εκμεταλλευτές. Επιτήδριοι επιχειρηματίες που σκέφτονται πώς θα εκμεταλλευτούν. Χωρίς να κάνουν την παραμικρή επένδυση σε ΜΑΠ και δίκυκλα, από την ασφάλεια του γραφείου ή και του σπιτιού τους, ανοιγοκλείνουν κωδικούς και εισπράττουν ευρώ. Κατέχοντας το κλειδί του αλγόριθμου, πλουτίζουν ασύδοτα από την σκληρή και επικίνδυνη εργασία εκατοντάδων διανομέων της DoorDash/Wolt.

7.3 Γιατί η DoorDash/Wolt έφτιαξε τους διαχειριστές στόλου

Ο αμερικάνικος κολοσσός DoorDash, που εξαγόρασε την Wolt το 2021, δεν είναι κάποιος τυχαίος αγοραστής. Μια πολυεθνική εξαγόρασε μια άλλη πολυεθνική. Το κόστος ήταν πάνω από 8 δις δολλάρια. Εδώ, μύρισε εύκολο και αδήλωτο χρήμα. Ήρθε τρέχοντας

από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού σε μία χώρα που αν μη τι άλλο τα κεφάλαια που προέρχονται από τις ΗΠΑ έχουν προνομιακή μεταχείριση. Σήκωσε μανίκια και άρχισε να βοηθά στην “ανάπτυξη του τόπου”. Έριξε την τιμή της παραγγελίας, έφερε την 24ωρη λειτουργία της πλατφόρμας και επινόησε τους διαχειριστές στόλου.

Ο πολυεθνικός όμιλος έδειξε από την αρχή τις προθέσεις του για γρήγορο και εύκολο χρήμα. Η συνταγή είναι δοκιμασμένη: αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία, υποτίμηση της εργατικής μας δύναμη και εργασία χωρίς δικαιώματα. Το έδαφος ήταν στρωμένο. Ο στόλος της Wolt γιγαντώθηκε μέσα στην πανδημία και η δήθεν freelance εργασία κέρδιζε έδαφος στην ταχυδιανομή. Η DoorDash εμφανίζεται το Νοέμβρη του 2021, στην αρχή του 2ου λοκ ντάουν. Έχει προηγηθεί, τον Ιούνιο του 2021, ο ν. Χατζηδάκη (4808/2021), που κλείνει το μάτι στις εταιρείες πλατφόρμες. Έπειτα, τον Ιούνιο του 2022 καταργείται ο τίτλος κτήσης. Στη συνέχεια για να συνεχίσει κάποιος να εργάζεται για τη Wolt είναι υποχρεωμένος να ανοίξει βιβλία και να φαίνεται σαν εργολάβος/ελεύθερος επαγγελματίας/αυτοαπασχολούμενος ταχυδιανομέας. Όταν ολοκληρώθηκε και αυτή η μετάβαση οι διαχειριστές στόλου παίρνουν σάρκα και οστά. Για την εταιρεία το όφελος του μοντέλου των διαχειριστών στόλου είναι διπλό. Από την μια απαλλάσσεται από κάθε εργοδοτική ευθύνη και από την άλλη εξασφαλίζει μηχανάκια στο δρόμο κάθε ώρα και στιγμή που έχει ανάγκη, ανεξάρτητα από καιρικές συνθήκες, αργίες και τη διαθεσιμότητα των λοιπών δήθεν συνεργατών.

Σε λιγότερο από εννέα μήνες από την λειτουργία των διαχειριστών στόλου, οι συνθήκες εργασίας έχουν χειροτερέψει για τη συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων που εργάζονται κάτω από τον ψευδή τίτλο του αυτοαπασχολούμενου/ελεύθερου επαγγελματία. Η αμοιβή είναι σε συνεχή πτώση και το κυνήγι της παραγγελίας αυξάνει τα χιλιόμετρα, τις φθορές, τα έξοδα κίνησης και τον κίνδυνο για εργατικό ατύχημα. Ο ελλιπής ρουχισμός (τα μπουφάν δεν φέρουν προστατευτικά κόκκαλα) υποβαθμίστηκε περαιτέρω. Όμως ο όγκος εργασίας, οι τομείς των υπηρεσιών και το πελατολόγιο της DoorDash/Wolt αυξήθηκαν. Η δουλειά αυτή διοχετεύεται στους στόλους. Η εταιρεία με την τακτική των διαχειριστών στόλου εκτινάσσει τα κέρδη της και μπορεί να νιώθει χαρούμενη. Εμείς από την άλλη όχι.

7.4 Τα ξέρει όλα αυτά η DoorDash/Wolt;

Η εταιρεία είναι ο θεμελειωτής, ο αρχιτέκτονας και ο κύριος διαχειριστής του οικοδομήματος που έχει βαφτιστεί “:διαχειριστές στόλου”. Τα “δικά της παιδιά”, στελέχη της εταιρείας και ελεύθεροι επαγγελματίες/διανομείς έγιναν διαχειριστές στόλου σε μια νύχτα. Η εταιρεία μοίρασε κωδικούς, κινεί τα νήματα και πιθανό να χρεώνει τους διαχειριστές στόλου για αυτή την διακριτική της μεσολάβηση στην απόκτηση κωδικών. Στον καπιταλισμό ζούμε. Η φιλοδοξία για γρήγορο και εύκολο πλουτισμό εις βάρος των άλλων, συναντήθηκε με τα σχέδια της εταιρείας, για ευρεία διείσδυση στην αγορά, ραγδαία πτώση των μεροκάματων, εκτόξευση της αδήλωτης, της υποδηλωμένης εργασίας.

Ακόμη και το αφήγημα του “αδιάφθору” λογισμικού καταρρέει. Είναι γνωστό στην πιάτσα, πως ο αλγόριθμος έχει “αδυναμία” στους διαχειριστές στόλου, που όμως τυχαίως διεκπεραιώνουν τον μεγαλύτερο όγκο παραγγελιών.

Σε αυτό το σημείο θα αναρωτιόταν κάποιος ποιοι είναι εκείνοι που θα δουλέψουν κάτω από ένα τέτοιο εργασιακό καθεστώς. Η απάντηση είναι απλή, αυτοί που εξαναγκάζονται να εργάζονται κάτω από αυτές τις συνθήκες είναι το πιο ευάλωτο κομμάτι της εργατικής τάξης. Μετανάστες χωρίς χαρτιά, μακροχρόνια άνεργοι, εργαζόμενοι κοντά στη σύνταξη, άνθρωποι υπερχρεωμένοι ή νέοι εργαζόμενοι οι οποίοι δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και είναι ακόμη “ψαρωμένοι” στους εργασιακούς χώρους. Όλοι αυτοί αποτελούν το πιο άγρια εκμεταλλεζόμενο κομμάτι της τάξης μας και αν δεν τους τραβήξουμε, με κοινό αγώνα μαζί τους, από αυτό τον πάτο του εργασιακού μεσαίωνα που υφίστανται, αυτός ο πάτος θα είναι το μέλλον όλων μας.

7.5 Διαχειριστές στόλου: ξεζούμισμα, αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία, συνθήκες γαλέρας

Το οικοδόμημα των διαχειριστών στόλου έχει γυρίσει την διανομή χρόνια πίσω. Οι συνάδελφοι εργάζονται στις γαλέρες των διαχειριστών με σχεδόν φεουδαρχικές σχέσεις εργασίας. Με απλά μαθηματικά, ένας συνάδελφος, που εργάζεται με παρακράτηση 35%, για μία παραγγελία παίρνει καθαρά 1,43 ευρώ (οι τιμές αφορούν τον Μάρτη του 2023). Δέκα παραγγελίες 14,3 ευρώ. Αν αφαιρέσεις τα έξοδα για βενζίνες και φθορά του δίκυκλου μένουν 11 ευρώ για 3 ώρες εργασίας... Πως χαρακτηρίζεται αυτό το άτομο που δίνει 11 ευρώ για τρεις ώρες πάνω στο δίκυκλο, παντως καιρού, στους δρόμους των πόλεων;

Υπάρχει και μια σημαντική λεπτομέρεια. Οι εργαζόμενοι δεν πληρώνονται από την εταιρεία απευθείας. Το χρήμα το τσεπώνει ο διαχειριστής, στο όνομά του εξάλλου είναι οι κωδικοί εργασίας, και στη συνέχεια πληρώνει(;) τους “δουλοπάροικους”.

Οι εργαζόμενοι στους διαχειριστές είναι αόρατοι, δεν υπάρχουν. Η αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία είναι κανόνας. Δώρα, αποζημίωση χρήσης και συντήρησης για το δίκυκλο 15%, βενζίνες, άδειες, ασθένειες, νυχτερινές προσαυξήσεις, προσαυξήσεις για εργασία την Κυριακή ή τις αργίες, ούτε λόγος. Τα ωράρια ξεχειλώνουν κατά το δοκούν του διαχειριστή και ο διανομέας είναι λάστιχο στην σφεντόνα του διαχειριστή. Ακόμα, ενώ ο διανομέας παρέχει μισθωτή εργασία στο διαχειριστή/φεουδάρχη, αμείβεται με το κομμάτι. Τακτική που αυξάνει την εντατικοποίηση, τα κέρδη του διαχειριστή και της DoorDash/Wolt. Ο διανομέας τρέχει με το βλέμμα καρφωμένο στο gps, αγχωμένος να προλάβει να πάει όσες περισσότερες παραγγελίες προλάβει, με κίνδυνο τον τραυματισμό του ή ακόμα και τη ζωή του. Η εκμετάλλευση είναι απύθμενη και μοιάζει με τα φραουλοχώραφα της Μανωλάδας, όπου η DoorDash/Wolt έχει το ρόλο του τσιφλικά και ο διαχειριστής του επιστάτη.

7.6 Διαχειριστές στόλου και εργατικά ατυχήματα/δυστυχήματα

Η εργασία στους διαχειριστές στόλου είναι υποψηφιότητα για τροχαίο εργατικό ατύχημα/δυστύχημα που θα μείνει στην αφάνεια, δεν πρόκειται να καταγραφεί. Οι διαχειριστές δεν διστάζουν να βάζουν στο στόλο τους διανομείς που δεν κατέχουν δίπλωμα και δεν έχουν οδηγική εμπειρία. Άλλες φορές δεν διαθέτουν ούτε δίκυκλο, αλλά ηλεκτρικό πατίνι ή ρόδα ισορροπίας! Επιπρόσθετα, ποτέ δεν παρέχουν Μέσα Ατομικής Προστασίας. Είναι ξεκάθαρο πως μας θεωρούν αναλώσιμους. Στις επικίνδυνες, βαριές

και ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας του επαγγέλματος, στην εντατικοποίηση έρχεται να προστεθεί και το γεγονός πως οι εργαζόμενοι διανομείς είναι αόρατοι. Δεν είναι δηλωμένοι πουθενά. Δουλεύουν με κωδικούς που δεν αντιστοιχούν στο όνομά τους, αλλά στο όνομα του διαχειριστή, με κωδικούς που χρεώνονται σε αρκετούς διανομείς. Με αυτό τον τρόπο η εταιρεία κρύβεται από τις αρχές, όπως ο ελέφαντας πίσω από έναν στύλο... Αντίθετα ο διανομέας στους διαχειριστές στόλου είναι δέσμιος σε ένα καθεστώς ανασφάλειας και αβεβαιότητας. Δεν έχει το παραμικρό δικαίωμα. Αν συμβεί οτιδήποτε εν ώρα εργασίας γνωρίζει πως δεν θα καταγραφεί ως τροχαίο εργατικό ατύχημα/δυστύχημα. Οι διαχειριστές και η εταιρεία θα απαλλαγθούν από τις ευθύνες τους.

Οι διανομείς στην εταιρεία Wolt προχώρησαν σε μαζική απεργία διάρκειας το Δεκέμβριο του 2022, αρχικά στην Λευκωσία ενώ στην συνέχεια η απεργία επεκτάθηκε σε όλη την Κύπρο. Η απεργία κράτησε 9-10 μέρες ανάλογα την πόλη. Στη Wolt –όπως ισχυρίζεται η ίδια η εταιρεία– πάνω από το 80% των διανομέων απασχολούνται από τρίτες εταιρείες/στολάρχες), συνεργάτες της, οι οποίες ασχολούνται με τη διαχείριση στόλου και οι συνθήκες εργασίας είναι πολύ πιο δυσμενείς για τους διανομείς. Σημαντικό είναι να αναφέρουμε πως η συντριπτική πλειοψηφία των διανομέων είναι μετανάστες από ασιατικά κράτη, οι οποίοι μπορεί να βρίσκονται στην Κύπρο και ως αιτητές ασύλου ή ως φοιτητές. Η κατάσταση γι' αυτούς είναι ακόμη χειρότερη σε σχέση με τους Ευρωπαίους ή Κύπριους συναδέλφους τους, διότι αυτοί οι εργαζόμενοι έχουν ψαλιδισμένες αποδοχές κατά 20-30% και υποχρεώνονται ανά 3 ή 4 μήνες να καταβάλλουν 75 ευρώ για την ανανέωση της σύμβασης εργασίας τους στις εταιρείες διαχειριστές στόλου. Οι στολάρχες πλουτίζουν σε βάρος τους και με την παρακράτηση του 41% του τζίρου του διανομέα.

8.1 Τα βασικά σημεία της οδηγίας

Στις 11 Μάρτη 2024, έπειτα από διαπραγματεύσεις 5 ετών, τέθηκε σε ψηφοφορία και συμφωνήθηκε στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, η οδηγία “για τη βελτίωση των συνθήκων εργασίας των εργαζομένων στις εταιρείες πλατφόρμες”. Η μεγάλη πλειοψηφία των 28 εκατομμυρίων εργαζομένων στις εταιρείες πλατφόρμες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των οδηγών ταξί, των οικιακών βοηθών, των νοσηλευτών/φροντιστών και των διανομέων, εργάζονται υπό το ψευδές καθεστώς της freelance εργασίας. Η εκτίμηση είναι πως μέχρι το 2025 ο αριθμός θα φτάσει στα 45 εκατ. Παράλληλα η οικονομία της πλατφόρμας έχει αυξηθεί εκθετικά τα τελευταία χρόνια, με τα έσοδα να αυξάνονται από περίπου 3 δισεκατομμύρια ευρώ σε περίπου 14 δισεκατομμύρια ευρώ μεταξύ 2016 και 2020. Αντιλαμβανόμαστε πως είναι τόσα πολλά τα λεφτά και οι εργαζόμενοι, που η ψευδεπίγραφη freelance εργασία αφήνει τεράστια περιθώρια κέρδους στις πολυεθνικές πλατφόρμες εργασίας.

Τα μελανά σημεία της οδηγίας είναι πως α) Η πρόταση που συμφωνήθηκε δεν περιλαμβάνει κανένα συγκεκριμένο νομικό κριτήριο/τεκμήριο) το οποίο μπορεί να επικαλεστεί ο εργαζόμενος για να αποδείξει την ψευδεπίγραφη freelance εργασία, σε αντίθεση με την αρχική πρόταση που περιλάμβανε πέντε. Όμως δίνει την δυνατότητα σε εργαζόμενους ή σωματεία ή σε οποιονδήποτε συνδικαλιστικός φορέα (σωματείο, ομοσπονδία) ή ακόμη και το υπουργείο (όταν δεν έχει γίνει υπουργείο εργοδοσίας, όπως στην Ελλάδα), να μπορούν να επικαλεστούν ένα τέτοιο κριτήριο που αποδεικνύει τη μισθωτή σχέση εργασίας και μένει στην εταιρεία να αποδείξει το αντίθετο (άρθρα 4, 5, 27). Β) Χρονική καθυστέρηση, αν και το ζήτημα είναι πολύ άμεσο. Η οδηγία ψηφίστηκε τον Μάρτη του 2024, αλλά “θα αρχίσει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης”. Ένα κράτος της ΕΕ έχει χρονικό περιθώριο μέχρι και δύο έτη, ώστε να την ενσωματώσει στην εθνική του νομοθεσία (άρθρο 29,30,31).

Από εκεί και πέρα όμως, η οδηγία θέτει κάποια όρια στην ασυδοσία των εταιρειών και μας παρέχει μια σειρά από εργαλεία για να αντιμετωπίσουμε την ψευδεπίγραφη freelance εργασία και να αποκτήσουμε πλήρη ασφαλιστικά και μισθολογικά δικαιώματα.

- ▷ Βάζει όρια στη χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων παρακολούθησης ή λήψης αποφάσεων από τις ψηφιακές πλατφόρμες εργασίας και ο εργαζόμενος ή ένας συνδικαλιστικός φορέας μπορεί να ζητήσει εγγράφως τον λόγο μετά από οποιαδήποτε απόφαση του αλγόριθμου (άρθρα 7,9,10,11,12,16,17)
- ▷ Απαγορεύει τη συλλογή και διατήρηση των προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων, των πελατών και των καταστημάτων και απαιτεί να έχουν διαφάνεια στον αλγόριθμο. (άρθρα 7, 8,13,14,16,17,28)
- ▷ Δίνει το δικαίωμα στις αρχές να ελέγχουν το καθεστώς εργασίας στις πλατφόρμες (άρθρο 6)
- ▷ Δίνει δικαίωμα σε συνδικαλιστικούς φορείς να ζητούν ελέγχους, να κινούν δικαστικούς αγώνες ενάντια στις πλατφόρμες όσο αφορά τα αυτοματοποιημένα συστήματα λήψεων αποφάσεων και παρακολούθησης, την ύπαρξη ή μη ψευδεπίγραφης freelance εργασίας και αν τηρείται η εργατική νομοθεσία (άρθρα 13,14,15,16,17,19)
- ▷ Υποχρεώνει τις πλατφόρμες να δίνουν στοιχεία όταν τους ζητούνται από φορείς ή θεσμούς (δικαστικές αρχές ή το ΣΕΠΕ)
- ▷ Προστατεύει τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους από την δυσμενή μεταχείριση των εταιρειών και τις απολύσεις (άρθρα 22, 23)
- ▷ Τα ευρωπαϊκά κράτη θα πρέπει να συστήσουν μηχανισμούς εποπτείας της δράσης των εταιρειών και να επιβάλλουν κυρώσεις όταν δεν συμμορφώνονται με το νομικό πλαίσιο (άρθρο 24)
- ▷ Υποστήριξη από τα κράτη των συλλογικών διαπραγματεύσεων στις εταιρείες πλατφόρμες (άρθρο 25)

8.2 Ιστορικό για το πως φτάσαμε στην οδηγία

Η οδηγία δεν ήρθε ως κεραυνός εν αιθρία. Από το 2021 έχουν παρθεί πρωτοβουλίες από ευρωβουλευτές (κυρίως της αριστεράς) για να τεθεί νομοθετικό πλαίσιο στη δράση των εταιρειών. Μετά από μακρές διαβουλεύσεις, στις 9 Δεκέμβρη 2023 η προτεινόμενη οδηγία για τις εταιρείες πλατφόρμες σκόρπισε χαμόγελα στους εργαζόμενους και στις εργαζόμενες σε πολλούς κλάδους της (gig) οικονομίας, καθώς όλοι αυτοί οι εργαζόμενοι θα αποκτούσαμε δικαιώματα. Θα έχουμε ωράριο εργασίας, άδεια διακοπών και άδεια ασθενείας, Δώρο Χριστουγέννων και Δώρο Πάσχα, θα καλυπτόμαστε οικονομικά και ασφαλιστικά σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος, θα πληρωνόμαστε τυχόν υπερωρίες και όλες τις νόμιμες προσαυξήσεις (νυχτερινή εργασία, εργασία κατά τις αργίες και τις Κυριακές), θα δικαιούμαστε τριετίες και επίδομα γάμου.

Η οδηγία θέτοντας πέντε κριτήρια οριοθετούσε το θολό καθεστώς της δήθεν freelance εργασίας. Χρειάστηκαν δύο χρόνια και έξι γύροι διαπραγματεύσεων ώστε να πάρει σάρκα και οστά η οδηγία και μόλις μερικές ώρες πίεσεων από τα λόμπι των πολυεθνικών, που κατοικοεδρεύουν στις Βρυξέλες, ώστε να παγώσει, να αποσυρθεί και στο τέλος να καταρρεύσει η συμφωνία. Η Ελλάδα, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Σουηδία, η Φιλανδία, η Εσθονία, η Λετονία και η Λιθουανία είναι τα 9 κράτη από τα 27 της ΕΕ, που υπερασπίζονται τα συμφέροντα των πολυεθνικών και τα τοποθετούν πάνω

από την κοινωνική ευημερία και την εργασία με δικαιώματα. Στις 16 Φλεβάρη 2024, η βελγική προεδρία, μετά από αλλαγές, επανέφερε την οδηγία για ψηφοφορία στο αρμόδιο τμήμα του ευρωκοινοβουλίου. Και αυτή την φορά η Γαλλία τάχθηκε σθεναρά εναντίον της οδηγίας και ψήφισε κατά. Η Ελλάδα, η Γερμανία και η Εσθονία απείχαν από την ψηφοφορία συνεισφέροντας με αυτή την στάση στην νέα κατάρρευση της συμφωνίας. Μετά και τη δεύτερη αποτυχημένη απόπειρα για νομοθετική ρύθμιση το ζήτημα μετατέθηκε για τη Δευτέρα στις 11 Μάρτη 2024 στο Συμβούλιο των Υπουργών Εργασίας, όπου ψηφίστηκε και έγινε πραγματικότητα.

Σάββατο 9 Μάρτη, το σωματείο μας ΣΒΕΟΔ πραγματοποίησε μοτοπορεία, που περιλάμβανε λιγόλεπτες στάσεις με πανό και τρικάκια στις πρεσβείες της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Εσθονίας, στο υπουργείο εργασίας, καθώς και στα γραφεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου θυροκολλήθηκε το κείμενο μας με τα αιτήματα μας ενώ από την ντουντούκα καταγγέλαμε την στάση των τεσσάρων κρατών -Γερμανία, Γαλλία, Εσθονία, Ελλάδα- που βάζουν την οδηγία στον πάγο και συστρατεύονται με τα συμφέροντα των πολυεθνικών Delivery Hero, Uber, Wolt και efood (θυγατρική της Delivery Hero) και όχι με την κοινωνία. Αντίστοιχα, δράσεις πραγματοποιήθηκαν και από άλλα σωματεία του επαγγέλματος και όχι μόνο, στις Βρυξέλες και αλλού.

Φωτογραφίες από τις 9 Μάρτη 2024

9.1 Και όμως κινείται

Η περίοδος των παχιών αγελάδων πέρασε ανεπιστρεπτή. Οι πολυεθνικές εταιρείες δεν ήρθαν εδώ για να μοιράσουν λεφτά, να βελτιώσουν τις απολαβές και το επίπεδο της ζωής μας αλλά για να αυξήσουν τα κέρδη τους πάνω στην δουλειά και τα κορμιά μας.

Οι εταιρείες πλατφόρμες και τα κάθε λογής αφεντικά έχουν για σύμμαχους το Κράτος και τους νόμους και προσπαθούν διακαώς να υποτιμήσουν περαιτέρω την εργασία μας και να φτωχοποιήσουν περισσότερο την τάξη μας.

Η τάξη μας, σε παγκόσμιο επίπεδο, έχει την αλληλεγγύη, τη μαχητικότητα και το δίκιο με το μέρος της. Αντιστέκεται και αγωνίζεται ενάντια στις σαρωτικές αλλαγές και την απορρύθμιση των δικαιωμάτων μας που φέρνουν οι εταιρείες πλατφόρμες. Όπως είπαμε και παραπάνω, το μοντέλο της εργασίας σε εταιρείες πλατφόρμες, συναντά σθεναρές αντιστάσεις σε όλη την υφήλιο. Τα υποκείμενα, οι προλετάριοι που δίνουν (δίνουμε) αυτούς τους αγώνες έχουμε κοινά χαρακτηριστικά, πέρα από το ότι είμαστε όλοι διανομείς. Χαρακτηριστικά που ξεφεύγουν από τον παραδοσιακό συνδικαλισμό (ιεραρχία, ανάθεση, αποκλεισμοί, πολιτικές σκοπιμότητες), θέτοντας στο προσκήνιο την αυτόνομη οργάνωση και δράση.

A. Η συντριπτική πλειοψηφία των διανομένων είναι ο τελευταίος τροχός της αμάξης, ειδικότερα στην Ασία, στην Αφρική και τον αραβικό κόσμο. Αλλά ακόμη και στις πλούσιες μητροπόλεις της δύσης, αυτοί που δουλεύουν στις πλατφόρμες είναι επισφαλείς εργαζόμενοι: άνθρωποι κοντά στην σύνταξη, μετανάστες, νέοι που δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους, φοιτητές, και μεγαλύτεροι κοντά στην ηλικία της σύνταξης, δηλαδή πάλι ο τελευταίος τροχός της αμάξης. Με λίγα λόγια δεν έχουμε να χάσουμε τίποτα παρά τις αλυσίδες μας όπως έλεγε και ο μουσάτος φίλος πριν από εκατό χρόνια.

B. Οι αγώνες είναι αυτοοργανωμένοι και πηγάζουν από τα κάτω. Πολύ συχνά δεν υπάρχουν σωματεία, ή άλλοι επίσημοι ή ανεπίσημοι συνδικαλιστικοί σχηματισμοί ή εργατικές συλλογικότητες και εργατικές συνελεύσεις.

Γ. Οι αγώνες ξεσπούν αυθόρμητα. Οι διανομείς γνωρίζονται από τις πιάτσες εργασίας, συναντιούνται, μιλούν για τα προβλήματά τους (αμοιβή, ωράριο, ασθένειες, δυσκολίες

της εφαρμογής) και όταν ο κόμπος φτάνει στο χτένι- π.χ. μετά από ακόμα μία μείωση της αμοιβής- εκρήγνυται.

Δ. Μέσα από εφαρμογές των κινητών τηλεφώνων επικοινωνούν, συντονίζονται, οργανώνονται και αγωνίζονται.

Ε. Στηριζόμενοι στην αλληλεγγύη και στο κοινό βίωμα της καθημερινής στυγνής εκμετάλλευσης, περιφρουρούν την απεργία ως μια γροθιά, χωρίς απεργοσπάστες και ενημερώνουν το καταναλωτικό κοινό για τα προβλήματά τους.

Στ. Η έλλειψη κάποιας στοιχειώδους οργάνωσης από τα πριν θέτει όρια στους αγώνες. Δεν υπάρχει η συλλογική επεξεργασία των δεδομένων, απουσιάζουν θεωρητικά εργαλεία ώστε για παράδειγμα να οργανωθεί μια τακτική, μπροστά σε νέα δεδομένα ή για να ερμηνευτεί μια αναδίπλωση των εταιρειών. Επίσης μετά τον αγώνα δεν μένει μια δομή που γύρω της θα χτιστεί μια αυτόνομη διαδικασία με διάρκεια και συνέπεια, ικανή να συσπειρώσει το κρίσιμο δυναμικό για να βγει στην αντεπίθεση και να θέσει τις διεκδικήσεις της στις εταιρείες και την κοινωνία

Εμείς εδώ στην Ελλάδα με το όχημα του ΣΒΕΟΔ, διασφαλίζουμε την συνέχεια, την συνέπεια αλλά και μια βάση να συναντηθούμε με συναδέλφους, αλλά και για να τους ψάξουμε εμείς στις εξορμήσεις, μοιράζοντας την εφημερίδα μας. Ως εργαζόμενοι οδηγοί δίκυκλου, ως κομμάτι της κοινωνίας και της εργατικής τάξης, έχουμε μόνο ο ένας τον άλλον και καλούμαστε να αντισταθούμε, να οργανωθούμε και να διεκδικήσουμε συλλογικά στις εταιρείες πλατφόρμες έναν αξιοπρεπή μισθό με πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα. Οι διανομείς στην efood το 2021 με απεργιακές κινητοποιήσεις έθεσαν ένα πρώτο ανάχωμα στα σχέδια των εταιρειών. Οι διανομείς στην Wolt κατέβηκαν αυθόρμητα για πρώτη φορά και απέργησαν για 3 μέρες συνεχόμενες. Για το σωματείο μας ΣΒΕΟΔ, είναι σημαντικό να εργαστούμε για την ενσωμάτωση της οδηγίας στο εργατικό δίκαιο του ελληνικού κράτους και να πιέσουμε το υπουργείο εργασίας να προσδιορίσει και να θεσμοθετήσει τα απαραίτητα και αναγκαία νομικά τεκμήρια/κριτήρια. Όλα αυτά είναι βήματα προς την αναγνώριση της ψευδεπίγραφης freelance εργασίας και την μετατροπή της σε εξαρτημένη σχέση εργασίας.

9.2 Ανέναντι στις μεθοδεύσεις των εταιρειών προτείνουμε

Οι συνάδελφοι που εργάζονται σε στόλους και σε εργολαβικές εταιρείες, με τη στήριξη και την βοήθεια του ΣΒΕΟΔ, να προχωρήσουν σε καταγγελίες στα αρμόδια ΣΕΠΕ διεκδικώντας δώρα, επιδόματα, την αποζημίωση χρήσης και συντήρησης 15%, έξοδα κίνησης, υπερωρίες και καταγγελίες στον ΕΦΚΑ για την αδήλωτη και υποδηλωμένη εργασία.

Καλούμε όλους τους συναδέλφους freelancer, με την στήριξη και την βοήθεια του ΣΒΕΟΔ, να προχωρήσουμε σε μια μαζική αγωγή για να αναγνωριστεί η εξαρτημένη σχέση εργασίας και επιπλέον να αποζημιωθούν ως μισθωτοί για τον καιρό που εργάζονται ως freelancer (δώρα, επιδόματα, ένσημα).

Το ΣΒΕΟΔ είναι εδώ, έχει σηκώσει το γάντι και δημιουργεί αναχώματα, καλούμε τους συναδέλφους να πλαisiώσουν τις διαδικασίες μας και όλοι μαζί να αλλάξουμε το επάγγελμα προς το καλύτερο για όλους μας. Είναι χρέος και καθήκον μας να

αγωνιστούμε για να ζήσουμε σαν άνθρωποι, να διαφυλάξουμε ό,τι παραλάβαμε από τους αγώνες του παρελθόντος και να γίνουμε οι δημιουργοί των αγώνων του σήμερα και του αύριο.

9.3 Διεκδικούμε

- ▷ Πλήρη ασφαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα για όλους τους διανομείς στις εταιρίες πλατφόρμες
- ▷ Όχι στην ψευδεπίγραφη freelance εργασία
- ▷ Διαφάνεια και έλεγχος του αλγόριθμου
- ▷ Συλλογικές συμβάσεις εργασίας στις εταιρίες πλατφόρμες με αυξήσεις στους μισθούς
- ▷ Άμεση ενσωμάτωση της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο του ελληνικού κράτους
- ▷ Θέσπιση νομικών κριτηρίων/τεκμηρίων για την οδηγία
- ▷ ΜΑΠ για την προστασία μας και όχι για τη διαφήμιση της εταιρείας
- ▷ Υποδομές για την προφύλαξη, την ασφάλεια και την υγιεινή μας
- ▷ Οι εταιρείες να παρέχουν τα μέσα της εργασίας (δίκυκλο, κινητό, βάση στήριξης)
- ▷ Αποζημίωση καυσίμων βάση χιλιομέτρων και όχι βάση αλγόριθμου
- ▷ Ένσημα Βαρέα και ανθυγιεινά

1st MAH 2022 INTERNATIONAL STRIKE
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑ
ΚΟΥΡΙΕΡ - ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ - ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕ ΔΙΚΥΚΛΟ

STOP the CITY

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ 11:00 Π. ΑΡΕΩΣ
ΜΟΤΟΠΟΡΕΙΑ

www.ivwood.gr
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΒΑΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΜΕΝΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΔΙΚΥΚΛΟΥ
03.05.2022
info@ivwood.gr

